

Saukia Lietuvos Ministeri į Maskvą

JUOZAS URBSYS, LIETUVOS UŽSIENŲ REIKALŲ MINISTERIS, IŠSKRIS Į MASKVĄ ANTRADIENĮ

Latvijos užsienų reikalų ministeris jau Maskvoje

BERLYNAS, Vokietija, spalio 2. — Vokietijos žinių agentūra praneša iš Kauno, kad Lietuvos užsienų reikalų ministeris, Juozas Urbšys, vyks į Maskvą, kaip pirmo jo vyko Estijos ir Latvijos ministrai. Maskvoje jis turės konferencijų su sovietų atstovais dėl Baltijos valstybių padėties.

Urbšys išskris į Maskvą antradienį. Jį kviečia atvykti sovietų vyriausybė.

Lietuvos ministerių kabinetas turėjo dar vieną posėdį. Svarstė Lietuvos padėtį ir jos politikos kryptį, atsižvelgdamas į Rusijos-Vokietijos ir į Rusijos-Estijos paktus.

RIGA, Latvija, spalio 2. — Latvijos užsienų reikalų ministeris William Munters pirmadienį jau buvo Maskvoje.

Pirmą dieną jis išvyko į Maskvą, Latvijos ministerių kabinetas laikė posėdį. Konstatuota, kad rusų gautos koncesijos Estijoje taip pakeitė Baltijos valstybių padėtį, jogei latviams reikia patirti, koki bus latvių-rusų santykiai.

British Exchange Telegraph Co. praneša, kad Estijos užsienų reikalų ministeris Selter, grįždamas iš Maskvos, sustojo Rigoje ir įteikė rusų pakvietimą Muntersui vykti į Maskvą. Taline, Estijos sostinėje, vyrauja nuomonė, kad latviams tenka laukti tokio pat likimo, koki jau susilaukė Estija.

Kiti pranešimai sako, kad rusų kariuomenė, kuri buvo prieš keletą dienų sukoncentruota Estijos pasieny, pasiūta į Latvijos pasienį.

Hitleris ketina užleisti vietą Goeringui

LONDONAS, Anglija, spalio 2. — Šią savaitę įvyks Vokietijos reichstago posėdis. Dienraštis "The Daily Mirror" praneša, kad Adolfas Hitleris, kalbėdamas reichstagai, pasisielgė rezignuoti iš kanclerio vietos.

Jo argumentas bus toks: Tarkime, kad Hitleris, jei jis kariauja prieš hitlerizmą ir nesitaikys iki jo sutriuškimo. Štai aš pasitraukiu iš valdžios, pašalinu taiką kilti.

Stalino paveikslas platinamas Lenkijoje

BREST LITOVSK, Rusija, spalio 2. — Kartu su Rusijos armija Maskvą siunčia Lenkijos trokus komunistinės "literatūros". O daugiausia siunčiama Stalino paveikslų.

Vokiečiai, norėdami gauti Lenkijos gyventojų pritarimo, pavišina kai kada gyventojus sriuba. Bolševikai gi stengiasi pašerti okupuotų teritorijų piliečius "dvasišku peniu" — Stalino paveikslais ir komunistinėmis brošiūrėmis bei lapeliais.

Pasiuntė į koncentracijos stovyklas 145 svetimšalius

OTTAWA, Kanada, spalio 2. — Kanados valdžia internavo koncentracijos stovykloje prie Calgary 145 svetimšalius.

Chicago ir aplinkiniuose federacijoje biuras šiai dienai praneša:

Giedra; truputį šilčiau; saulė teka 5:48 v. r., leidžiasi 5:30 val. vak.

Amerikos respublikos užgria neutralumo planą

PANAMA CITY, spalio 2. — Amerikos respublikų konferencija pasibaigė antradienį. Iki šiol konferencijoje pasirodė didelis vieningumas visais klausimais, kurie buvo svarstomi.

Svarbiausieji konferencijos darbo punktai yra Amerikos respublikų neutralumo išlaikymas ir Amerikos vandenų apsauga nuo kariaujančiųjų šalių karo laivų.

Dauguma konferencijos dalyvių nori nustatyti aplink visą Ameriką 300 mylių vandenų saugumo zoną. Chile delegacija laikosi nuomonės, kad saugumo zonos ištekis 50 mylių platumo.

Mirė kardinolas Mundelein

CHICAGO, spalio 2. — Antradienio rytą rastas miręs Chicago arkivyskupas, kardinolas Mundelein. Jis buvo 67 metų senumo.

Rado jį mirusį jo sekretorius, kunigas Patrick Hayes, 7:45 valandą ryto, kai atėjo pažadinti jį iš miego.

Kardinolas Mundelein mirė miestelyje Mundelein, kur yra katalikų kunigų seminarija ir kur Mundelein turėjo namą.

Kunas bus perkeltas į švento Vardo katedrą antradienį. Čia jis pasiliks iki penktadienio. Laidotuvės įvyks penktadienį.

Vokiečiai paskandino danų laivą

COPENHAGEN, Danija, spalio 2. — Vokiečių submarinas paskandino danų laivą Vendia. Žuvo 17 žmonių, laivo igulos narių. Laivas plaukė tuščias, prekių negabeno, kai vokiečiai jį paskandino. Iki šiol neutralių šalių laivų vokiečiai paskandino viso 16.

Stovi iš kairės į dešinę: Viačeslav Molotov ir "neklaidingasis" Stalinas. Tuo tarpu Joachim von Ribbentrop, nacių užsienų reikalų ministras pasirašo paktą, pagal kurį Lenkija yra padalinama tarp Vokietijos ir Rusijos.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

LONDONAS, Anglija, spalio 2. — Vokiečių ginkluotas laivas paskandino britų prekybinį laivą Clement pietų Atlante.

BERLYNAS, Vokietija, spalio 2. — Vokietijos pranešimas pirmadienį sako, kad vokiečių armija pradėjo okupuoti Varšuvą sekmadienį. Tas pranešimas sako, kad lenkai kariau He'la pusiausvą, Dancigo apylinkėje, pasidavė sekmadienį.

PARYŽIUS, Francuzija, spalio 2. — Pusiaus oficialus francūzų pranešimas sako, jogei francūzų kariuomenė į mėnesį laiko paėmė 60 vokiečių miestelių.

WASHINGTON, D. C., spalio 2. — Valstybės departamentui sekretorius, Cordell Hull, pareiškė, kad Jungt. Valstijos dar pripažįsta Lenkijos valdžią.

LONDONAS, Anglija, spalio 2. — Valdžia paskelbė, kad britų lėktuvų eskadrilė apžiūrėjo jimo tikslu nuskrido toli į Vokietiją ir pasiekė Berlyną nakčiai pirmadienį.

MASKVA, Sovietų Rusija, spalio 2. — Pirmadienį Maskvon atskrido Latvijos užsienų reikalų ministeris William Munters. Jis turės pasikalbėjimų su sovietų vyriausybe. Komunistai nori pasiimti latvių uostą Liepoją.

BERLYNAS, Vokietija, spalio 2. — Patirta, jogei sovietų Rusijos vyriausybė pakvietė atvykti į Maskvą Lietuvos užsienų reikalų ministerį Urbšį.

Urbšys išskris į Maskvą antradienį.

BERLYNAS, Vokietija, spalio 2. — Hitleris paprašė Muntersą pasiūlyti Vokietijos var-

Streikuoja Nash kompanijos darbininkai

KENOSHA, Wis., spalio 2. — Streikuoja Nash automobilių kompanijos darbininkai. Unijos atstovai pareiškė, kad darbininkai sutinka atnaujinti derybas su kompanija bet kuriuo momentu.

Mirė Juozas Tubelis

CHICAGO, spalio 2. — Lietuvoje mirė Juozas Tubelis, tuves tautininkų vyriausybėje ministeris pirmininkas. Jisai pasitraukė iš tos vietos po krizės, kurią iššaukė Lenkijos ultimatas Lietuvai ryšium su lietuvių reikalavimu Vilniaus.

Tubelis gimė 1882 metuose Rokiškio apskrityje. Gimnaziją ėjo Liepojoj, o kolegijos kursą baigė Rigos politechnikiniame institute.

Vokiečiai užgriebė lietuvių laivą

STOCKHOLM, Švedija, spalio 2. — Sekmadienio vakare, pranešimas sako, vokiečių patrulio laivas sulaukė lietuvių laivą Imantą. Laivas gabenęs anglis į Angliją. Vokiečiai nusivarė lietuvių laivą į Vokietijos uostą. Vokiečiai pasigavo Imantą ties Skanoer, Švedijoje.

Vokiečiai davė paskolas Francūzijos komunistams

PARYŽIUS, Francūzija, spalio 2. — Francūzijos valdžia išleido įsakymą konfiskuoti komunistų partijos ir jos pagalbinų organizacijų turta.

Policija konfiskavo partijos dokumentus. Konfiskavusi sužinojo štai koki faktą: Vokietijos apdraudros kompanija paskolino Francūzijos komunistams 1938 metais 2,000,000 frankų!

Dar Stalinas ir Hitleris nebuvo padarę sutarties. Dar komunistai taip Francūzijoje, kaip ir visame pasaulyje keikė Hitlerį ir vokiečius nacius. Tačiau vokiečių apdraudros firma skolino francūzams komunistams pinigų.

Numatoma kova A.D.F. konvencijoje

CINCINNATI, O., spalio 2. — Pirmadienį čia prasidėjo Amerikos Darbo Federacijos 59-ta metinė konvencija.

Keliais klausimais laukiama smarkių debatų. Jie numatomi ryšium su reikalavimu suspenduoti dvi senas Federacijos unijas, butent Brewery Workers Union ir International Typographical Union.

Pirmoji šitų unijų kaltinama tuo, kad ji nepripažįstanti Federacijos autoriteto. Antroji kaltinama tuo, kad ji atsisakė mokėti specialius asmenis skyrimus C.I.O. kovoti.

Vykdomosios tarybos raportas, paskelbtas pirmą konvencijos pradžią, liečia karą Europoje. Raportas pataria Amerikai užimti taikytosios rolę. Tačiau jis nedaro jokio pareiškimo ryšium su prez. Roosevelto reikalavimu pakeisti esamą Jungt. Valstijų neutralumo įstatymą.

PRASIDĖJO DEBATAI DĖL NEUTRALITETO BILIAUS

WASHINGTON, D. C., spalio 2. — Pirmadienį prasidėjo debatai Jungt. Valstijų senato dėl biliaus, kuris reikalauja pakeisti esamą Jungt. Valstijų neutralumo įstatymą.

Debatų atidarė senatorius Pittman, senato užsienų reikalų komiteto pirmininkas. Pittman kalbėjo, kad pasaulis šiandien pergyvena rimčiausią krizę. Kad Jungt. Valstijų neutralumo įstatymas, koks jis šiandien yra, tikrumoje stato šalies neutralumą pavojun.

Karo pavojus, kalbėjo Pittman, gresia Jungt. Valstijoms ne taip dėl to, kokias prekes jos parduoda kitoms, jų tarpe ir kariaujančioms valstybėms, Borah.

Japonai smerkia Lenkijos padalinimą

TOKIO, Japonija, spalio 2. — Japonijos atstovas pirmadienį pareiškė, kad rusų ir vokiečių pasidalinimas Lenkija yra priešingas anti-kominternio paktui. Hitlerio kooperavimas su rusais tik stiprina komunistų galia.

Operos dainininkė žuvo Varšuvoje

COPENHAGEN, Danija, spalio 2. — Žinios iš Varšuvos, laike lenkų sostinės apgulos žuvo operos dainininkė Eva Turska. Praeitį ji yra dainavusi Metropolitan operoje New Yorke. Turska žuvo kai bomba užgavo namą, kuriame ji gyveno.

Karininkai daro sąmokslus prieš Hitlerį

LONDONAS, Anglija, spalio 2. — Francūzijos vyriausybė sako pranešimai, gavusi patikėtinų žinių, kad 200-us vokiečių karininkų neseniai teisė karo teismas. Jie dalyvavo sąmokslu nuversti Hitlerį. Nepasitenkinimas Hitlerio režimu Vokietijos karininkų tarpe plečiasi.

Vyriausias teismas susirinko

WASHINGTON, D. C., spalio 2. — Vyriausias Jungt. Valstijų teismas pirmadienį pradėjo 1939-40 metų sesiją. 400 bylų laukia teismo sprendimo.

Francūzai paėmė 60 vokiečių miestelių

PARYŽIUS, Francūzija, spalio 2. — Pusiaus oficialus pranešimas sako, kad per pirmą karo mėnesį francūzų kariuomenė paėmė 60 vokiečių miestelių.

BERLYNAS, Vokietija, spalio 2. — Vokietijos spauda pirmadienį skelbia, kad Hitleriui padės kariauti ne tik rusai, bet ir italai, jei talinkininkai nepriims jo siulomos taikos.

kaip dėl to, kad šitas prekes gabena Jungt. Valstijų laivai. Ir į Pasaulinį karą Jungt. Valstijos įstojo, kai vokiečiai ėmė skandinti Jungt. Valstijų laivus ir Jungt. Valstijų piliečius. Siulamas dabar neutralumo bilius draudžia karo reikmenas gabenti Jungt. Valstijų laivais, draudžia amerikiečiams keliauti karo zonos. Nupirkėtas Jungt. Valstijose prekes pirkėjai turės išsivežti savais laivais.

Senatoriui Pittmanui atsakė senatorius Borah, debatuojuo biliaus priešų vadas. Borah pareiškė, kad bilius atgabens Europos karą į Ameriką. "Šalinks nuo to karo!", pasakė ir kariaujančioms valstybėms, Borah. "Tai ne mūsų karas!"

A.D.F. remis prez. Roosevelto neutralumo bilį

WASHINGTON, D. C., spalio 2. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, William Green, pirmadienį pareiškė, kad Amerikos darbininkai remia prez. Roosevelto siulomą neutralumo bilį, kurį dabar debatuoja Jungt. Valstijų senatas.

Patys lenkai šalinasi Smigly-Rydzio

BUCHAREST, Rumunija, spalio 2. — Visai neseniai Smigly-Rydz buvo Lenkijos legiono vyriausias komanduojuojas. Skaitėsi stipriuoju Lenkijos vyru.

Šiandien Smigly-Rydz gyvena internuotas Rumunijoje. Net patys lenkai karininkai šalinasi jo. Viena, jie negali buvimui savo komanduojuojui dovanoti tai, kad jis pabėgo iš Lenkijos, palikęs armiją vieną kariauti. Antra, jie kaltina Smigly-Rydz dėl to, kad lenkų armija pasirodė visai silpna kovoje su vokiečiais.

Rusai nori, kad turkai būtų neutralūs

MASKVA, Sovietų Rusija, spalio 2. — Turkų delegacija veda derybas su rusais. Rusija nori, kad turkai pasitiktų neutralūs, jeigu ji įsiveltų karan ir stotų Hitleriui talkon.

Budami neutralūs, turkai neleistų tautininkų laivams iplaukti per Dardanelus į Juodąją jūrą ir užpulti iš čia rusus.

Dabar

Sekmadieniai
NAUJENŲ RASTINĖ
bus
ATIDARYTA
nuo 9 val. ryto iki
1 val. popiet.

Kitomis Dienomis
ATIDARYTA nuo 8 val.
ryto iki 8 val. vakaro.
—NAUJENŲ ADMIN.

Ką Žmonės Mano

ROMOS BAZNYČIA IR LIETUVIAI KATALIKAI

Rugsėjo 16 ir 18 dienomis tilpo "Naujiene" tikro Rymo katalikų kunigo L. S. Brigmanas raštas apie tai, kaip Romos katalikų vyskupai, arkivyskupai ir kardinolai elgiasi su Amerikos lietuviais Romos katalikais kunigais ir pasauliečiais. Kurie tą kun. Brigmanas straipsnį perskaitė, tai galėjo aiškiai matyti, kiek daug Kristaus meilės yra pas Romos katalikų bažnyčios vyskopus, arkivyskopus ir kardinolus ir kaip jie pildo Kristaus mokslo taisykles.

Iki šiol, kai tilpdavo "Naujiene" raštai apie baises neteises, daromas Amerikos lietuviams Romos katalikams airių vyskupų, arkivyskupų ir kardinolų, kuri verčia lietuvių romiškų kunigus įvesti anglų kalbą į lietuvių pinigais pastatytas bažnyčias, o įsakydavo visai nusišviesti pamokslus lietuvių kalba, giedo-

Dr. Karolis Nurkaitis
AKIŲ GYDYTOJAS
Prirėnkia akinius atsakančiais ir sąžiningais.
VALANDOS: Utarninke, Ketverge ir Subatoj nuo 9 iki 9 vak. Panedėli, Seređoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 val. vak.
3421 So. Halsted St.
Telefonas YARDS 3609

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dėkų užimta Perkant 5 tonas ar daugiau. \$7.40
PETROLEUM CARBON COKE \$7.40
Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas Sales Tax ekstra.

ŠAUKIT CALUMET 6969
UNIVERSAL PLUMBING & HEATING
SUPPLY COMPANY Not Inc.
10 West 18th Street
I vakarus nuo State Street.
Ir mūsų patyrę inžinierius atvažiuos į jūsų namus ir suteiks DYKAI apskaičiavimą dėl naudingumo reikmenų (plomb) garo arba karšto vandens šildomą.
Nereikia pinigų įmokėti—36 mėnesių išmokėjimui—žema palukano kaina. Lietuvių salesmanas.
Atidara vakarais iki val. Nedėliomis iki 1 v. diena

PANSY APPLIQUE QUILT PATTERN 2282
No. 2282—"Nasiutės" lovos užklotės išsiuvinėjimas.
NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2282
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.
Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas ir valstija

Nors diena pasitaikė lietinga ir šalta, bet tūkstančiai chigagiečių susirinko pažūrėti Amerikos legionierių parodo.

su lietuviai Romos katalikų bažnyčios kunigais, kurie save vadina tikrais Rymo katalikais. O jei kas viešai pasako ar parašo apie tas romiškų bažnyčios kunigų neteises, daromas žmonėms, tai tokius jie apšaukia tuojau bedieviais, komunistais ir panašiais vardais. Mat, yra aišku, kad teisybė jiems akis bado. Todel tai romiškų kunigai, kas tik bando jų blogus darbus viešumon išskelti arba žmonėms parodyti, tai tokius reikia tuojau žmonių akyse paniektinti, apšaukti bedieviais, atskalmiais, kad tokiu būdu atšalinti savo tikinčias avelas nuo jų.

Vienok jau ir lietuviai romiškų katalikais nebėra tokie trumparegiai, kad negalėtų pamatyti, kaip tie jų romiškų dvaisios vadai juos išnaudoja, kaip jie juos nežmoniškai aplupa už visokių dvasinių patarnavimų. Ir pas daugelį dažnai kyla klausimas, kaip nuo jų visų melų pasiluosuoti? Tokis klausimas, matyti, kilo ir pas kun. Brigmaną. Jis irgi pamatė savo akimis, kaip baisiai lietuviai Romos katalikai yra išnaudojami, kaip jų sunkiai uždirbti centai eina svetimauciams, ant padidinimo jų turtų ir gerbuoio, o lietuvis katalikas palieka paniekinime, apjuokime dėl visų airių vyskupų ir kitų dignitorių naudų ir išnaudojimo.

Cia būtų galima parašyti ilgiausį straipsnį ir priskaičyti eiles visokių neteisybių daromų Amerikos lietuviams katalikams. Bet kas iš to. Lietuviai romiškų kunigai, kurie yra nuolankūs vergai airių vyskupų, dėl savo ypatingo lengvo ir gero gyvenimo iš to tik pasiūkūs, ir ant sekancio sekmadienio pamokslų pasakys grasinantį pamokslą, kad visi geri romiškų katalikai turite neskaityti bedieviškų laikraščių. Nes, mat, tie bedieviai įkvoja taip, kaip tas liutas jų sielas pasigauti ir pražudyti pragare, ir t. t. Vieni žolžiu, iš vien rašymo nieko nebus, nieko nebus galima pagelbėti tiems žmonėms, kurie menkai supranta Romos bažnyčios kunigų triksus. Vien rašymu ir aimanavimu, kad lietuviai Amerikoje yra nutautinami per bažnyčias ir mokyklas lietuvių romiškų kunigų to nesulaukys ir nestabdydys. Cia reikia ką nors daryti ir reikia pradėti tą darbą daryti greitai ir planingai.

Gerb. kun. Brigmanas, pažiūrėjęs savo straipsnio saką: "Kokiamė stovyje šiandien randamies mes lietuviai katalikai S. A. V-se? Aš nenumatau išeities, kaip ir kokiū būdu užbėgti už akių tai nuodėmingai srovei, nes neturiu galimybes tai padaryti, tam piktam keklia užkirsti. Kaip neapsakomai didis ir šventas būtų atliktas darbas, kokia būtų garbė Dievui ir Tėvynei, jei būtų surasta tam išeitis!"

Taip, gerb. kun. Brigmanas klausia visuomenės, kokią išeitį surasti iš tos lietuvių nutautinimo ir išnaudojimo nelaimės ir kokiū būdu būtų galima užbėgti tai nuodėmingai srovei. Suprantama, čia kas galva, tai gali vis kitokį receptą pasiūlyti, kaip iš tos padėties Amerikos lietuvių katalikus paluosuoti. Vienas budas gali būti geras, kitas dar geresnis; tačiau aš drįstu pasiūlyti vieną būdą kaip nuo tos nutautinimo ir išnaudojimo srovės lietuvių katalikus paluosuoti.

Kadangi kun. Brigmanas faktais įrodė kaip Romos katalikų bažnyčios kardinolas Dougherty nuskriaudė jo kongregaciją, atsisakė grąžinti jam įmokėtus \$15,842.00, tai šis pasielgimas su lietuvių katalikų turtu, ir daugybe kitų panašių atsitikimų atliekamų airių romiškų vyskupų, arkivyskupų ir kardinolų, visoje plačioje Amerikoje, užtenka pertikrinti ir didžiausią netikėlių ir menkiausiai apsišvietusių romiškų katalikų, kad tie visi Romos katalikų vyskupų ir kunigų obalsiai, jog jie dirba tik dėl žmonių sielų išganymo ir nulydėjimo jų į dangaus karalystę, yra didžiausias melas ir išnaudojimas lengvatikių žmonių. Tie Romos katalikų bažnyčios vyskupai, arkivyskupai ir kardinolai rupinasi, tik kuodaugusia turtų prisiplėšti, kad galėtų gyventi kaip milijonieriai arba karaliai, o kad pagelbėti darbo žmonėms—tai tas jiems yra visai negalvoje. Todel jie taip uoliai rupinasi nutautinti lietuvių ir kitų tautų žmones šioje šalyje, dėl to kad jie visai nepildo Kristaus įsakymą eiti ir mokyti vsas tautas ir gentis pasaulio jų prigimtoje kalboje. Jie, tai yra romiškų vyskupai ir kardinolai, eina su didžiųjų tautų šovinistais, urapatrijotais, o į mažesnių tautų žmones ir jų reikalus bei troškimus visai nenori nei girdėti, nei jų paremti arba juos užstoti.

(Bus daugiau)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDŲJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose
Chicagos dalyse
Klauskite mūsų Lietuvių radijo programų Antradienis ir Sekdienos vakarais 6:30 val. vakarais W. H. L. F. stotis (1490 K.)
—Francijus P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai
NARIAI
Chicagos, Cicero Lietuvių Direktořių Asociacijos
Ambulance
Patarnavimas Dieną ir naktį.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE MISTO DALYSE
P. J. RIDIKAS
3554 So. Halsted Street YARDS 1419
I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782
S. P. MAŽEIKAS Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138
LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Fullman 1370
ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908
ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109
J. LIULEVICIUS
4948 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

Iš Lietuvos
Surado kontrabandinių prekių ir degtinės
MAZEIKIAI. — Tučią II kaimo krautuvinkas P. Juodpulis savo krautuvėje laikė ir kontrabandinių prekių, kurias apskrities akcizo revizorius surado. Be to, pas Juodpusį rasta ir neakcizuotos degtinės, už ką jam surašytas protokolas.

AKIŲ SPECIALISTA

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akų aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karši, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Prirenkia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos: nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 So. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seređomis ir nedel. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7888

Telefonas Rez. Tel.
DORchester 7200 STEwart 3316
Dr. William J. Charm
DENTISTAS
Ofiso valandos: 10-12, 1-5, 7-9
1957 E. SEVENTY-FIRST ST.
prie Jeffery Ave.

Ofiso Tel. Virginia 6036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro
8839 SOUTH CLAREMONT AVE
Valandos—9-10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7477
Office Hours: 2-4 p.m. 7-8:30 a.m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street
Tel. Yards 3148
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Firmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Firm., Trečiadienį, Seštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3656

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4737
Namų Tel.: Prospect 1936

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2240
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seređoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuvių Doktorai

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 4336
Rez. Hyde Park 3396

Dr. Susanna Slakis
Moteryj ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos: 1-4 po pietų, 7-9 vak.
išskyrus seređomis ir sventadieniais

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį.
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 38 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyry, moteryj ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus seštadienio vakarą ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 11
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb., 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir sekmadieniais pagal sutartį.

Joseph V. Mockus
ADVOKATAS
Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0761
Valandos: 9 ryto iki 8 vakaro

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395
Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOS"

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Besitarianti rinkimams miesto valdininkų

Spalio (Oct.) 10 dieną Detroit'e įvyks rinkimai kandidatų į valdymą miesto urėdams. Bus renkamas ir miesto majoras. Tarp kitų kandidatų, norinčių užimti majoro vietą, yra ir Edward J. Jeffries, Jr. Šis pastarasis yra sunus buvusio Recorder's Court teisėjo. Gimė ir augo Detroit'e ir baigė Michigan Universitetą mokslo. Per aštuonis metus buvo prezidentu šio miesto konsilmanų tarybos ir dalyvavo kitose viešose įstaigose. Pildydamas savo pareigas visados rūpinasi visuomenės reikalais ir darbavosi teisingai. Jis prisilaiko demokratinių principų ir toje linkmėje yra pasirengęs dirbti, jei bus išrinktas majoro vieton. Jis permato reikala įvesti geresnę tvarką miesto departamentuose, kaip — sveikatos, mokyklų, takų, policijos ir pašalpos, ir tokią tvarką galės padaryti, kada taps miesto mayoru. Jis yra energingas, veiklus ir dar jaunas vyras, ir galima tikėtis, kad jis būtų geras majoras. Dėl tos vietos jis turi tinkamų kvalifikacijų, gerai suprantą vedimą miesto ūkio ir žino žmonių reikalus. Todėl Detroito lietuviai yra kviečiami palaikyti Edward J. Jeffries kandidatūrą į majoro vietą ir rinkimų dienoje atiduoti jam savo balsus.

V. Budvidis, Korespondentas

New York, N. Y.

Iš Spaudos Klubo veiklos

Lietuvių Spaudos Klubo eilinis susirinkimas įvyko šių metų rugsėjo 28, SLA raštinėj, New York'e.

Susirinkimą vedė Klubu p'rimininkas Dr. Vinikas. Iškilus klubo sekretoriaus V. F. Jankausko raportą apie Dr. Šliupui rengtą išleistuvių vakarienę, sužinota, kad tai buvo daroma labai staigiu sumanymu, taigi ir tuoju pasiuntus nariams pranešimus ne visi juos laiku gavo ir ne visi norintieji galėjo dalyvauti. Raportą priėmus, Dr. Vinikas plačiai palietė šiandienę lietuvių buitį, neaiškia Lietuvos padėtį ir pranešė, kad prieš kelis mėnesius įsikursi New York'e Lietuvos Nepriklausomybei ginti Taryba pasutkinėmis dienomis likvidavosi. Visi dalyvavusieji nariai išsireiškė, kad vieninga lietuvių draugija butinai reikalinga ir nutarė atsikreipti tuo reikalu į visas lietuvių centrines organizacijas, kurios kartu imtųsi iniciatyvos įsteigti musuose Lietuvių Tarybą, panašią, kokia veikė karo laikui. Nutarta atsiskirti į visų srovių spaudą ir paskirti organizacijų vadovus. Organizacijos, suinteresuotos šiuo klausimu, prašome tuoju kreiptis į LSK sekretorių, V. F. Jankauską, 307 West 30 street, New York City, N. Y., kad greičiau būtų galima sumanymą įvykdyti realybėje.

V. Ambrozeyičiui pasiūlius surinkti karo laiku veikusias Lietuvių Tarybos dokumentus, sumanymas paremtas ir sekančią susirinkimą pažadėta išrinkti tam reikalui komisiją.

Kitas susirinkimas šaukti spalių mėn. paskutinį ketvirtadienį arba anksčiau, jei Klubo sekretorius numatytų tam reikalą.

Pr. Lapienė, LSK mėn. sek.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto Woodstock, Ill.—Charles Allen Dain (14 metų), kuris nužudė savo geradėją Lester Groth, farmerį.

Newarko Liet. Moterų Klubo viešas pareiškimas

Newarko Lietuvių Moterų Klubas savo susirinkime rugsėjo 14 dieną, iškilus delegacijų raportą iš "Moterų Seimo" Brooklyn, N. Y., po visapusių diskusijų nustatė, kad tas taip vadinamas "Moterų Seimas", kuris buvo šaukiamas po bepartviškumo skraiste pasirodė siauru, partiniais pagrindais mingliu, davęs progos tik komunistų lyderiams plačiau pasisakyti — pasireklamuoti. Kadangi net pačios "Moterų Tarybos" rinkimas liko atliktas juokingu a la stalinišku būdu — be balsavimo — o tik "rekomenduojama", "sutinku" — "išrinkta", ir viskas. Viena iš taip "išrinktų" delegacijų tą dieną net suvažiavime nedalyvavo, o vienok "apsiėmė" ir liko "išrinkta".

Kadangi komunistės taip neleistinai skverbėsi į "Moterų Tarybą", kadangi praieityje kai kurioms iš mūsų teko tą komunistišką vadovybę sekti ir — de ja — sekanči išklampoti visas pelkes ir plynių plynias, ir kadangi ta vadovybė praieityje yra pasižymėjusi daugiau grovimu, negu kurybiniu darbu, todėl buvo nutarta, kad mums, Newarko Lietuvių Moterų Klubui demokratiniams nusiuteikusiems, toji vadovybė yra ne priimtina ir neremtiną. Mes todėl nutariame laikytis nuošaliai atsisakant nuo moralės ir materialės kooperacijos su Moterų Seimu ir Moterų Taryba.

—Newarko Liet. Moterų Klubas

Palmyra, N. J.

Kun. M. X. Mockaus mirties proga.

Šiandien pasiekė mane dienraštis "Naujienos", pranešdamas liudną žinią su atvaizdu ir paaiškinimu: "Mirė Kun. M. X. Mockus!" Manyje ta žinia sužadino audrą ir pastatė keistoką klausimą: Kodėl gamtoje taip esti, kad kas vakar buvo tvirtas ir galingas, tas šiandien liko bejėgis, šaltas lavonas? Gamta yra tik viso labo milžiniška jėga, kuri ką vakar tvėrė, tą šiandien drąsoka naikina, neatšizvelgdama į tai, kokia tuštuma ar trukumas lieka tarpe likusių jos padarų. Kun. M. X. Mockus buvo liaudies švietėjas, jis pajėgė kovoti su burtais. Tą kovą veddamas jis kartu skleidė ir suklaidintoje liaudyje tikrąją šviesą! Skauda širdis netekus taip kilnaus kario su prietarais.

Išėjus švietėjau ir teisybės skelbėjau šioje Amerikos žemėlėje! O aš tardama šiuos žodžius lenkiu tau galvą.

Alice G. Yatzienė
P.S. Su šiuo drauge siunčiu ir savo mažytę auką — \$1.00. (Pinigai gauti ir perduoti skiriamam tikslui. — Red.).

Lietuvos Pasiuntinybės Žinios

1) Lietuvos Garbės Konsulai Amerikoje

Lietuvos Vyriausybės paskirtiems garbės konsulams Amerikoje:

- 1) Mr. Julius J. Bielskis, 1001 Hilt Ave., Los Angeles, Cal.
- 2) Mr. Anthony O. Shallna, 366 West Broadway, So. Boston, Mass.,

Lietuvos Pasiuntinybė parupino jiems Amerikos Prezidento F. D. Rooseveltto pripažinimą (exequatur) ir šiomis dienomis tuos dokumentus įteikė ponams naujiems konsulams drauge su geriausio pasisekimo linkėjimais. Ypač California ir Bostono lietuviai tuo faktu galės pasinaudoti ir pasidžiaugti. Ponai konsulai pradės savo pareigas eiti kaip tik susitars su atitinkamomis įstaigomis.

2) Iš Lietuvos Santykių su Amerika

Keletas metų praėjo besiruošiant prie prekybinės ir konsularinės sutarties tarp Lietuvos ir Amerikos. Prekybinis susitarimas tarpe Lietuvos ir U. S. A. yra pirmiau sudarytas nors laikinoje formoje. Dabar ypač pagyvėjo reikalas sudaryti ir konsularinę sutartį. Šiuo reikalu Lietuvos Atstovybė Vašingtone ir rūpinasi ir jau yra turėjusi keletą pasitarimų su State Departmento žinovais. Lietuvos konsulai irgi tame darbe dalyvauja, teikdami informaciją iš savo konsularinio darbo praktikos.

3) Iš Lietuvos santykių su Mexico

Draugingumo sutartis tarpe Lietuvos ir Meksikos įsigaliojo šio rugsėjo (September) 29 dieną. Koks bus to oficialaus draugingumo turinys, paaiškės vėliau. — L. P. Z.

Rugsėjo 30, 1939
Washington, D. C.

Lietuvos Padangėje

Nutraukiamas orinis susisiekiimas Kaunas — Palanga

PALANGA. — Nuo rugsėjo 4 d. nutraukiamas orinis susisiekiimas Kaunas — Palanga, kuris Palangai tą pačią dieną pristatydavo iš Kauno spaudą, laiškus ir laikraščius.

Kelios žinios

BETYGALA. — Per Dubysą bus statomas keltas.

— Vietos parapijos komitetas pradeda murinės salės statybą.

— Kas metai Dubysoje vis mažiau žuvies.

Vienas iš Chicagos tukstančių GASU ŠILDOMU MAŽŲJŲ NAMŲ

Vis didėjantis Chicagos mažesnių namų skaičius yra apšildomas gasu. Dabar, daugiau negu bet kada, Chicagos šeimos supranta, kad nepalyginamas smagus ir patogumas, šildantis gaso šiluma, sutinka su vidutinės šeimos biudžetu. Pavyzdžiui: Štai namas priklauso JOSEPH PETTED'UI, 5358 So. Honore Street, penkių kambarių treminis su gaso šildoma karšto vandens apšildymo sistema. Gaso kuras PER 8 ŠILDOMUSIUS MĖNESIUS 1938-1939 metais vidutiniškai apšėjo tikrai...

\$9.50
MĖNESIUI

IŠVISO PER SEZONĄ TIKTAI \$76.

Sauk WABash 6000 tikslu gauti patikrintą apskaičiavimą, kiek apšeis Automatinis Gasinis Namų Apšildymas

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 6000

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. SELEMONAVICH SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KAS DIENA — IR VAKARAIŠ IR SEKMADIENIAIS

Telefonas VICTORY 3488
504 WEST 33rd STREET CHICAGO, ILL.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ ISPARDAVIMA, KOKI CHICAGO ILGAI MINES.

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių.

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbusių naujėlių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jusų senąjį, o likusią dalį

GALITE IŠSIMOKėti PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmdienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mes aplankysite pirmą ir sutaukykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street
prie Loomis.

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

— iš stoties —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 vakaro.

Įrašinėja vėliausias žinias, muziką ir kitus domius pranešimus.

GERBIAMŲ NAUJIENŲ Skaitytojai Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiai Naujienose.

NAUJA MADŲ KNYGA

PATTERN BOOK

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.

• TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi universal nuo Public Liability.

NAUJIENŲ

Raštinėje per A. RYKVEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atidara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Get Ready for Winter INSTALL A "SQUARE DEAL" HEATING PLANT NOW!

"JUSU TARNAS"

Automatinė šiluma patalpose gerumė. Pigusis, lengvas, variklis. Stoker 5 iki 8 kamb. Su palukauom tik 1 mėn.

MODERNISKA MAUDYNE Pirmos kokybės lengvas su 4 1/2 reccas vana, wall hung lavatory, klozetu ir su aušalimo sėdynė. Nuostabi vertė. Gali pirkti dalim. Pirmo mėn. planas \$5 į mėn. Kiek patiek. \$46.85 Be Trimų

VANDENS ŠILDYTVAS Viskas iki pilnos vidutinės 5 kamb. apšildyti. Ieina boiler, radiator, valpos, kranai vandens tiekimo prietaisai, automatinis drėgmės regulator.

Mokes. žemai kaip \$5 1 mėn.

Dykai apskaičiuotė • Be prievolių Ekspertų inžinierių pataravimas Naudokitės mūsų žemų mokesčių biudžeto plano naudą. Tik pasaukti CALLMET 5200

MAIN STORE 1725 S. State St. Col. 5200

Open Even. TH 7:30 Sunday Until 1 p. M.

BRANCH 9202 Commercial Sq. 1924

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE Insurance and Loans

Statant visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių įmokėjimų. Darau visokių taisyms darba be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių įmokėjimų (Išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisyms apdėgusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių įmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikalo kreiptis prie

JOHN PAKEL

6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N

NAUJIENŲ SPULKA

1739 So. Halsted Street

Tel. CANal 8500

Atidara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicago—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicago per išsiuntinėjus:

Vieną kopiją	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstijose, ne Chicago, paštu:

(Atpiginata)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pingus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Stalinas terorizuoja mažąsias valstybes

Grasindamas jėga, Rusijos diktatorius privertė mažąją Estiją pavesti sovietams dvi salas jūroje ir uostą netoli Talino. Maskva tose vietose įtaisys bazes savo ginkluotoms jėgoms, ir tuo būdu Estija bus, militariniu atžvilgiu, kaip į vilko nasrus patekusi. Bet ką ji galėjo kita daryti?

Estijos prezidentas Paets, kalbėdamas per radio apie tuos įvykius, pasakė, kad Estija išpildė sovietų reikalavimus, norėdama išvengti karo, kuris būtų pražudęs krašto laisvę ir nepriklausomybę. Kitaip sakant, Stalinas tai Pabaltijo respublikai padarė "hold-up".

Dabar, matyt, atėjo eilė kitiems SSRS kaimynams vakaruose. Į Maskvą jau yra pašauktas Latvijos užsienio reikalų ministeris, Wm. Munteris. Eina gandai, kad iš latvių Stalinas reikalaus Liepojos (Libavos) uosto savo laivynui. Kadangi Latvija yra maža ir silpna, tai ir ji bus priversta išpildyti bolševikų reikalavimą.

O po to sovietų "voždus" rengiasi atstatyti revolvėrį į krutinę Lietuvai. Telegrama iš Berlyno jau praneša, kad ir Lietuvos užsienio reikalų ministeris Urbšys gavo "kvietimą" vykti į Maskvą. Kokie reikalavimai bus patatyti Lietuvai, dar nežinia, bet netrukus, gal būt, paaiškės.

Žodžiu, Stalinas "sienauja". Naudodamasis tuo, kad naciai sutrempė Lenkiją ir Hitlerio armijos grumiasi su francuzais ir anglais prie Siegfriedo tvirtovių linijos, jisai terorizuoja ir plėšia mažąsias kaimynines tautas.

Kolkas jisai niekuo nerizikuoja, nes prieš jo milijonines armijas tos mažos tautos neturi jėgų kovoti. Taip gali elgtis tikrai žemos rūšies bailsai!

"Taikos ofensyvas"

Rugpjūčio 29 d. Berlynas ir Maskva "galutinai" pasidalino Lenkiją ir pasidavė bendromis jėgomis stengtis tuojais įvykinti "taiką".

Dabar Vokietija (be abejonės, su Maskvos žinia ir pritarimu), pasikvietę talkon dar ir Mussolinį. Naciai nori, kad Italijos diktatorius, Hitlerio ir Stalino vardu, įteiktų Anglijai ir Francuzijai "paskutinį pasiūlymą taikytis". Jeigu jos atsisakys, tai naciai pareikš visam pasauliui, jogei "atsakomybė" dėl karo tęsimo puola ant demokratinės valstybių, ir tuomet Hitleris pavartos visas priemones jo galioje toms valstybėms sunaikinti!

Kiekvienam aišku, kad tai yra besąžiniška demagogija. Karą pradėjo Hitleris, ir dabar, kai jisai išžudė šimtus tūkstančių žmonių, jisai bando suversti kaltę ant kitų. Bet šitame begėdiškame bandito lošime dalyvauja ir "socialistinės" sovietų Rusijos valdžia, — ta pati valdžia, kuri dar visai neseniai smerkė Angliją ir Francuziją už kapitališką Miuncheną. Maskva dabar reikalauja, kad Europos demokratijos visai atsiklaupytų ant kelių prieš Hitlerį.

Negalima tikėtis, kad Anglija ir Francuzija tai padarytų. Bet Londono politikieriai turėtų mesti į šalį tą naivų įsivaizdavimą, kad sovietų valdžia dar galinti "sustabdyti" nacius. Nuo to įsivaizdavimo nėra laisvas ir naujasis Anglijos laivyno viršininkas, Winston Churchill. Bet tai yra niekas kita, kaip tęsimas tos "maldymo" (appeasement) politikos, kurią pirmiausia vedė Chamberlainas linkui Hitlerio.

Stalinas yra Hitlerio klapčiukas. Jisai tarnauja naciams net uoliau, negu Mussolini. Juo greičiau šita faktą pripažins anglų ir francuzų valdžios, juo mažiau jos turės nusivylimų.

Vodka ir arbata

Vienas Amerikos korespondentas praleido pustrėčios dienos kartu su sovietų armija, maršuojančia Lenkijon, ir jo tos armijos aprašymas (perėjęs per Maskvos cenzūrą) yra įdomus.

Korespondentas stebisi nepaprastu armijos didumu. Ji susidedanti daugiau, kaip iš milijono vyrų. Esą ir kareivių moterų, kurios daugiausia tarnauja, kaip šoferiai ir lakunai. Milžiniška dauguma tos armijos eina pėsčia, nes sovietai neturi motorizuotos infanterijos. Kai ku-

riems pulkams jau buvo tekę maršuoti 200 anglišku mylių, kuomet juos matė korespondentas.

Trys ketvirtadaliai sovietų armijos, atsiųstos į Lenkiją, susideda iš mongolų, sako jisai. Ryte kareiviai geria vėdą, o pietums ir vakarienei arbata, ir gražia sudžiovintą juodą duoną.

Jisai paduoda štai kokių įdomų faktų:

"Per 60 valandų, rašo korespondentas, "aš mačiau daugiau sugedusių mašinų, gulinčių prie kello arba tempiamų, negu aš esu iš viso matęs Vokietijos armijoje, nuo Saaro okupacijos 1935 m., per Reino krašto remilitarizaciją, Austrijos prijungimą, Bohemijos-Moravijos užėmimą ir karą su Lenkija. To priežastis, gal būt, yra blogi keliai."

Tai yra reikšmingas dalykas. Nežiūrint, kaip blogi keliai rytinėje Lenkijoje, bet jeigu sovietų armijos sunkvežimiai, tankai, traktoriai (kurie tempia kanuoles) ir kitos mašinos taip genda, kuomet armija palengvėle slenka, nesutikdama pasipriešinimo, tai galima sau įsivaizduoti, kas su jos mašinomis atsitiktų, susikirtus jai su gerai apginkluotu priešu!

Nenuostabu, kad anglų ir francuzų karo vadai ir nenorėjo tos armijos talkos. Prieš vokiečius ji nebūtų galėjusi nė tiek atsilaukyti, kiek laikėsi lenkai. Tik būtų kilęs didesnis suirimas.

Vargiai ir Hitleris norės, kad ta armija eitų prieš francuzus. Jisai ją veikiausia vartos kaip policiją, užkariautose teritorijose.

== APŽVALGA ==

ATSISAKO RĖMTI HITLERI

Vienas žymiausių komunistų veikėjų Amerikoje ir buvęs "Daily Workerio" administratorius, George Wishniak, pasitraukė iš komunistų partijos, padarydamas šitokią viešą pareiškimą:

"Aš jaučiu, kad mano šventa pareiga paaiškinti, kodėl aš rezignavau iš partijos. Paskutiniuo laiku įvykiai gliai sujaudino tuos, kurie pirmiau tikėdavo, kad Sovietų Sąjunga ir komunistų partijos visame pasaulyje kovoja prieš fašizmą ir nacizmą. Sovietų Hitlerio sutartis šitą tikėjimą sugriovė.

"1937 m., po valymo bylų Maskvoje, daugelis seniausiųjų revoliucionierių ir geriausiųjų armijos vadų buvo "likviduoti", nes jie buvo kaltinami pritarimu naciams. Sovietų nacių sutartis šitą nuomonę sugriovė. Net po to, kai buvo pasirašyta vadinamoji "nepuolimo" sutartis, mums buvo sakoma, kad tai apsaugos Europos taiką, bet nespejo išdžiūti rašalai ant dokumento, kaip Hitlerio ir Stalino armijos įsiveržė į Lenkiją.

Kiekvienas, kuris turi bent kiek smegenų, gali suprasti, kad visi šitie maniečiai buvo suplanuoti iš anksto. Visi tie, kurie dar ir dabar palaiko ryšius su sovietų Rusijos ir nacių Vokietijos sąjungos rėmėjais, turės į jeigu jie norės būti nuosakūs — geisti pergalės Hitleriui. Aš atsisakau tai daryti ir šiuo atveju pareiškiu, kad aš galutinai atsisakiau nuo tų, kurie gina ir teisia tokią kooperavimo su Vokietijos nacių politiką."

ISPANIJOS KARO VETERANO BALSAS

Maj. Humberto Galleani, kuris kovojo lojalistų pusėje Ispanijos pilietiniame kare ir buvo savanorių brigados komanduoju, pareiškė apie savo patirtą ir Amerikos komunistų partijos. Jisai sako, kad—

"vadinamoji nepuolimo sutartis, kuri buvo pasirašyta Maskvoje rugp. 23 d. tarp sovietų Rusijos ir hitleriškos Vokietijos, iššaukė tokią pasibaisėjimą ir pasibaurėjimą, mano sąžinėje, kad aš pasijutau turįs tuojais nutraukti savo ryšius su partija."

Maj. Galleani buvo komunistų partijos narys nuo 1928 m. Jisai buvo vienas iš pirmųjų Amerikos savanorių, kurie nuvyko 1936 m. į Ispaniją kovoti prieš fašizmą.

'FRANCUZIJOS DARBO KONFEDERACIJA PROTESTUOJA PRIEŠ "ISDAVIMĄ"

Darbininkų pasipiktinimas judosiu Stalino susitarimu su Vokietijos nacių pasireiškė stipriausiai Francuzijoje, kadangi Francuzijos darbininkų masėse ilgai, negu kitose šalyse, buvo nelygybės iliuzijos apie sovietų diktatūros "socialistiškumą". Francuzijoje buvo sudarytas kairiųjų partijų "liaudies frontas", ir kurį išejo komunistai ir 1936 m. tam "liaudies frontui" buvo pasisekė paimti į savo rankas valdžią.

Komunistai Francuzijoje turėjo ne tik stiprią partiją, bet ir skaitlingą darbininkų unijų susivienijimą. Tos "raudonos" unijos prieš keletą metų įstojo į Generalinę Darbo Konfederaciją, ir nuo to laiko komunistai įgijo daug įtakos bendrame Francuzijos darbininkų judėjime. Konfederacijos pirmininkas Jouhaux (Zuo) verste vertė Darbininkų Unijų Internacionalą susijungti su Rusijos profsąjūtais.

Bet koks buvo dabar Francuzijos darbininkų apmaudas, kuomet jie pamatė, kad "raudonoji" Maskva staiga susidraugavo su rudoju Berlynu, o Francuzijos komunistų partija tą susidraugavimą užgyrė!

Darbininkų unijos viena po kitos ėmė kelti protestus, pareiškėdamos, kad jos neturės nieko bendro nei su sovietų valdžia, nei su jos klapčiukais komunistais. Stambiausia tarpe šitų unijų yra metalo darbininkų unija, turinti 500,000 narių.

Prablio Generalinės Darbo Konfederacijos vykdomoji taryba. Po Jouhaux vadovybės ji priėmė — 24 balsais prieš 5, ir dviem susilaikius nuo balsavimo — rezoliuciją, kuri griežtais žodžiais pasmerkia "proletariato reikalų išdavimą" ir šaukia visus Francuzijos komunistus, vadus ir narius, protestuoti prieš sovietų armijos įsiveržimą Lenkijon ir nutraukti visus ryšius su Kominternu. Rezoliucijoje tarp kitko sakoma:

"Šios rimtos padėties akivaizdoje, mes pareiškiamė, kad nebegali būti jokio kooperavimo su tais, kurie neho-ri arba neturi drąsos pa-

JUOZAS TUBELIS, prez. Smetonos švogeris ir buvęs Lietuvos premjeras, mirė sekmadienį, spalio 1 d.

Karas ir galimos pasėkos

Karo laimėjimas pareina nuo daugelio veiksnių. — Karas ir reakcija. — Versalio sutartis. — Vokietijos nepuolimo sutartis su bolševikais. — Lengva įsileisti, bet sunku iškrapstyti. — Pabaltijo valstybės.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Aišku, iš anksto niekas negali numatyti ir atspėti kokios bus laukiamos karo pasėkos. Taip lygiai, kaip niekas negali atspėti, kuri iš į karą įsivėlusių šalių laimės. Juk jei ryžtamsi eiti į karą, tai tiek vieny, tiek kitų ne todėl, kad pralaimėti, bet kad ji laimėti.

Karas juk tai galutinė priemonė ginčams spręsti. Kaip kitokios išeities nėra, tai kariaujama, o jei kariaujama, tai kaip vieny, taip ir kitų tikimasi, kad laimėsia. Pagaliau karo laimėjimas dera ne vien tik nuo pajėgų santykiavimo, bet ir nuo įvairiausių psichologinių veiksnių.

Į karo laimėjimus ypatingai smerkti paniekimą tų žmoniško solidarumo principų, kuriais didžiūjasi darbininkų klasės judėjimas.

Francuzijos Darbo Konfederacija turi daugiau, kaip 5,000,000 narių. Šiai darbininkų organizacijai apsiavalius nuo komunistų, Francuzijos darbininkų judėjime bus atsteigta vienybė, kurios tenai nebuvo nuo 1921 metų.

NEPRAŠYTI GLOBĖJAI

Vienas Amerikos korespondentas paduoda tokį gaudą, matyt, skleidžiamą iš Maskvos: sovietų valdžia, girdi, sutiktų Lietuvai "atiduoti" Vilniaus kraštą, bet su ta sąlyga, kad Lietuvos valdžia pereitų į kitokias rankas — sakysim, į tokias, kokios Lietuvą valdė 1926 m.

Bet ar tai yra Maskvos reikalas, kas Lietuvą valdo? Masų gali rupėti tikrai tokie Lietuvos valdžios pasielgimai, kurie liečia SSRS interesus. Bet dabartinė Lietuvos valdžia sovietų interesų neužgina ir pasaulio taikos neardo. Todėl jai nereikia jokių "globėjų", kurie jai pasakytų, kaip ji turi viduje tvarkytis.

Lietuva pasirodytų nesanti nepriklausoma valstybė, jeigu ji pradėtų savo valdžias keisti pagal Maskvos užgaidas. Jeigu Lietuva, norėdama įtikti Staliniui, pastatytų į prezidento vietą, sakysime, Dr. Grinį, tai už kiek laiko sovietų "voždus", gal būt, pareikalautų, kad Grinys užleistų savo vietą Angariečiui (jeigu pastarasis dar nėra "sulikviduotas").

Pagalios, Vilniaus kraštas Rusijai nepriklauso. Ji seniai jo atsisakė. O dabar ji jį okupavo, susitarusi su Hitleriu, kuris jokių teisių į Vilniaus kraštą neturi. Juodu dalinasi sveltumu turtu.

veikia ir vidaus krašto politika, žmonių nuotaika. Šių laikų moderninis karas tai nėra vien tik pajėgų, fizinių pajėgų santykiavimas. O be to, ir karo pabuklių vartojimas reikalauja daug išmokslintų vyrų, apsišvietusių karių.

Žodžiu, šių dienų moderninis karas reikalingas ne tik geros technikos, organizacijos, bet kartu jis reikalingas ir kultūrinę vyrų, mokančių ne tik ginklą vartoti, bet tiek moksliskai, tiek psichologiškai jį karui paruošti. Tai jau kariaujama ne vien tik ginklais, bet viso krašto kultūra, socialine padėtimi, krašto vidaus politika ir turto visais resursais.

Šiokių faktų akivaizdoje juo labiau sunku numanyti, kuri iš kariaujančių šalių laimės, nes nėra tokio maisto ir galimybių krašto tiek kultūra, tiek karui pasiruošimą ir jo turtais iš anksto išmatuoti, atsverti.

Belgi yra žmonių, kurie vidaus politikos laimėjimus nori risti su karu. Esą karas diktatoriams kraštams gali atnešti galą, o demokratiniams kraštams didelius laimėjimus.

Istorija mus įtikina, kad ne visuomet taip yra buvę, mes žinome visą eilę karų, kurie Europoje pagimdė tik stiprią reakciją.

Štai, kad ir didysis, praeitas karas, iš pradžių suteikęs tiek daug vilčių ir net jo pasėkoje kai kurios iš tautų, tame skaičiuje ir Lietuva atkurė savo valstybes, bet to karo pasėkoje gimė ir fašizmas.

Galėtume tvirtinti dar daugiau, — Versalio sutartis į tautų gyvenimą įnešė daug painiavų ir kartu pasėjo daug neteisybės, kuri iki šių dienų kyšto kyšto ir sėja daug nerimo.

Štai kad ir toji Lenkija, nepriklausomybė atgavo, bet pati pavergė ukrainiečius, gudus ir Lietuvos teritorijos dalį paglemžė.

Balkanų tautų santykiuose taip pat paliko neužgydomas žaizdas ir kaip dabar taikos šalininkams tenka su tomis tautomis kalbėtis, bendros kalbos negali surasti. Taigi, laukti tikėtis, kad karas turi daugiau teisybės ir šviesos įnešti į žmonių ir tautų santykius, netenka.

Buvo manyta, kad perėjimas karas galutinai bus sugniužęs Vokietijos militarizmą ir imperializmą, bet atrodė, kad jisai atgimė daug greičiau, negu buvo tikėtasi ir kartu jisai gimė dar stipresnioje dvastoje.

Juk karo pasėkas tvarko, arba taikos sąlygas diktuoja tos pačios socialinės pajėgos, ku-

rios iš viso žmonių gyvenimą veikia.

Versalės taikos sąlygas padiktavo Prancuzijos, Anglijos ir USA kapitalas. Kadangi tų trijų kraštų kapitalas dar tarp sąvės konkuruoja, tai ir taika išėjo kompromisinė ir iš to kompromiso nugalėta Vokietija daug ką laimėjo.

Anglijos kapitalas nenorėdams, kad kontinente įsigalėtų vien tik Prancuzija, leido Vokietijai atsigauti. Bet Vokietija atsigavo ne todėl, kad Anglijai reikšti už tai padėką ir jos pavadžiū vedama visur eiti, bet kad Europoje įsigalėtų ir konkuruoti su ta pačia Anglija, tikriausiai tarus su visa Britų imperija.

Štai — ką mes dabar turime, tai visai drąsiai galėtume tvirtinti, kad tai anglų kapitalo dėka.

Jei Vokietija dabar iš naujo grąšina visai Europos ramybei, tai tik anglų besocio ir kartu žlibo kapitalo pasėkos.

Spėlioti, kad jei dabar įvyks karas, tai jau ateis ir kapitalizmui galas, būtų labai neatsargu.

Veik tektų manyti, kad tik tais sumetimais ir SSRS surašė su Vokietija nepuolimo paktą, nes SSRS norėtų karo pradžioje pasilikti visai nuosalyje, o paskui kaip karaiujančios šalys visai išsisems, tai kaip vieniams, taip ir kitiems padiktuoti taikos sąlygas, kurios turėtų būti komunistų atmiestos. SSRS norėtų apsaugoti savo raudonąją kariuomenę, kuri besibaigiant karui Europoje galėtų likti revoliucijos avangardu.

Ir tai visai panašu. Atrodo, kad SSRS ir tais sumetimais sudarė su Vokietija nepuolimo paktą, kad tolimuose rytuose turėtų laisvas rankas, taip sakant, pirmoje eilėje galėtų apsidirbti mažiausio pasipriešinimo linkme, o jau paskui visu savo svoriu galėtų atsikreipti į vakarus.

Taip, militariniai SSRS stipri, bet kiek ji psichologiškai succulentuota, tai sunku pasakyti, tai sunkiai atspėjama mįslis.

Jei SSRS busiam karo pradžioje išliktų nepalciasta ir savo jėgomis sveika, karo pabaigoje ji galėtų suvaidinti labai stiprų vaidmenį, kuris lygus galėtų būti USA, kurį atliko Europoje buvusiam karui užsibaigus.

Bet USA ir šiuo metu nėra linkusi be atodairos mesti į Europos būsimą karą. O Europos karui besibaigiant vargu USA išliks rami ir vargu tuomet leis SSRS Europoje laisvai šeiminkauti.

(Bus daugiau)

Du Žuvo Traukinio Nelaimėj

Nukrito Nuo Bėgių

Brakeomonas ir pečkurs buvo užmušti, kai Santa Fe geležkelio prekinys traukinys nusirito nuo bėgių prie Jolieto, Ill. 15 vagonų, pilni įvairių prekių, sudužo.

Užmuštieji yra Clinton K. Walberg, iš Galesburg, brakeomonas, ir E. M. Carroll, pečkurs. Inžinierius George W. Beault, iš Downers Grove, buvo sunkiai sužeistas.

Lėktuvų Linijos Nori Slaugyti

Lietuvaitės, kurios nori paklikti oro slaugėmis ("stewardesėmis") yra raginamos atsilankyti trečiadienį, Palmer House viešbutyje. Ten T.W.A. oro linijos atstovė, Miss Gladys Entreklin priimsinės aplikacijas.

Kandidatės turi būti registruotos slaugės, mažo svorio — ir gražios. Jų pareigos bus prižiūrėti kelionėje keleivius keleiviniuose lėktuvuose. Darbas geras, gerai apmokamas, (bet kai kam gal truputį pavojingas).

Nauji Raštai

Dr. Petrika. MUSŲ TAUTINIŲ ATBUDIMO PIONIERIAI (Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos leidinys Nr. 44).

Iš šio rašto antgalvio matosi, kad minimoji draugija yra darbinė. Jauna, mat. Tik gal dėl tos jos jaunystės iki šiol jos išleisti raštai neįstengė masių nudžiuginti. Pati skaičiaus keliolika jos leidinių, bet aiški juose tendencija propaganduoti skaitytojuose komunizmo dvasią manęs nesužavėjo. Ir kuomet išgirdusi, kad Dr. A. Petrika rengia spaudai knygą apie mūsų tautinio atgimimo pionierius, pasidžiaugiau savo ge-

riems pažįstamiems, jie man atšovė: "Ka, manai labai tau patiks, kuomet pamatysi tuos mums visiems brangius žmones perdbitus ant komunistiško korpaliaus?"

Susimąstiau ir laukiau. Šiandien toji knyga guli prieš mano akis jau persklaidytas lapais. Ji tik išėjusi iš spaudos, dar, taip sakyti, šilta. Apima ji 318 puslapių. Puslapiuose telpa Dr. Vincas Kudirkas, Povilas Višinskis, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, Jonas Biliūnas, Zemaitė, Lazdynų Pelėda ir Šatrijos Ragana.

Aišku, knygų negalime tikėti, ty žmonių pilnas biografijas išvystyti, juo labiau negali joje tilpti vienas kitas ty žmonių raštų pilnas vaizdelis. Tai tik bendrais ryškesniaisiais bruožais bandoma jie ir gadyne, kurioje jie gyveno, mums parodyti. Autorius pats vengia kalbėti. Visas raštas ramstomas kitų autorių knygų ištraukomis. Dėl ko? Gal but, bijojo primetimo jam šališkumo.

Tam, kuris bus skaitęs apie vieną kitą, ar visus Dr. Petrikos išvardintus asmenis plačiau, kuris bus studijavęs jų raštus, pasigies šio ir to ir vis tik gal dris autoriumi prikišti subjektyvumą ar tyčia pasirinktą tendencingumą parenkant ir iš kitų raštų citatas. Juk yra žinoma, kad apie vieną ir tą patį asmenį įvairi spauda įvairiai yra rašiusi. Bet bendrai imant, kiekvienas galės čia pasirodžiusia amerikiečių knygą nuoširdžiai pasidžiaugti. Ir aš ją pavadinu ne tik vieną iš vertingiausių Dr. Petrikos parašytų knygų (jis yra parašęs ir išvertęs iš kitų kalbų kelias knygas), bet ir vieną iš geriausių ALDLD leidinių. Amerikiečiui, niekada ty žmonių gyvenimo nestudijavusiam, labai puiki pamoka. Kalba sklandi, lengva.

Matosi, kad autorius padėjo daug trisro pajėgdamas paprastą formato 318 pusl. knygoje parodyti mums bent septynių asmenų charakteringus veidus, kurie pirmieji ėmėsi žadinti Lietuvą iš letargo miego. Ir kaip įvairūs tie žadintojai! Štai, darbo naštos slegiama moterėlė naktį prie ruktančios lempelės telkia Lietuvos liudną butį į atskirus vaizdelius. Jos kaimynė, dieną arkliu po apylinkes jodinėjusi, bežiovaudama dvaro pertekliu, irgi linksta prie plunksnos.... Štai vėl vyras ligos parverstas žymiausias jo gyvenime darbus lovoj atlieka!...

Kova už duonos kąsnį, kova už vaizduojamąsias žmogaus teises, kankina daugumą mums brangių žmonių kunus ir sielas. Ir ne už dyką šiandien mūsų mintys jų vardai gyvi, įsiminę.

Butina kiekvienam perskaityti čia apkalbamą knygą. Maža žinantieji apie Dr. Petrikos knygoje išvardintus žmones susidarys gana aiškų vaizdą, jo knyga perskaitę, o tie, kurie gerai jo aprašomus žmones pažįsta iš jų darbų, — įsitikins, kad jie nesistengta "perdirbti ant komunistiško korpaliaus".

Aš ją perskaičiau be atidėlio jimo.

—Pr. Lapienė

Henry Ford (po dešinei) su Stephen Chadwick, Amerikos legiono komendantu.

IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Vokietijos Lenišių per Klaipėdos uostą, laivininkystės bendrovės savo laivus su prekėmis Lietuvai nukreipė į Liepojos ir Rygos uostus. Ir Vokietijos radijas perspėjo prekybinius laivus saugotis pavojingos zonos prie Dancigo įlankos. Laivams patasta plaukti į Skandinavijos arba į Latvijos uostus.

KAUNAS. — Nuo rugsėjo 4 d. nutraukiamas reguliarus oro susisiekimas tarp Kauno ir

Palangos, kurs per visą vasarą buvo palaikomas Susisiekimo Ministerijos dvimotoriniais 7 vietų lėktuvais "Darius" ir "Girėnas". Lėktuvai visą sezoną turėjo didelį pasisekimą ir prisidėjo prie oro kelių išpopuliarinimo. Taip pat daug gelbėjo pašto greito pristatymo reikalui, nes laškai ir laikraščiai iš Kauno į pajurį buvo pristatomi per vieną valandą.

Norė'o pralobti krautuvininkas

MAZEIKIAI. — Mazeikių krautuvininkas S. nežinėjamas takako išdirbinams nustatytos kainos, kai kurias tabako rūšis pardavinėjo dvigubai brangiau nustatytos kainos. Tačiau buvo susektas ir už tai atitinkamos įstaigos pareigūnai jam surašė protokolą.

COAL

FGH	\$6.00
NUT	\$6.00
BIG LUMP	\$6.00
MINE RUN	\$5.75
SCREENINGS	\$5.00

PIRKIT DABAR! — SAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Lietuvis Plumberis

— Laisnuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES
2422 West 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

"STOVOL"

Tobulai degantis aliejus visiems a-
lejiniam šildytuvams. Svarus—be
kvapo—nedaro karbono.
SPECIALUS PASIULYMAS
150 galonų—7½c už gal.
100 galonų—8c už gal.
50 galonų—9c už gal.
Veikia specialiai pripildymo pasiula
apribotam laikui. Loškite saugiai.
Prisipildykite tankas dabar!
Telefonas VINCENNES 4300.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom formičius, planus ir
visokius rakandus bei štorus.
Vežam į farmas ir kitus miestus.
Žema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
gliš į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

LIGONINES HOSPITALS
SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILAI IŠIMAMI už \$13.50
GYDYMAS LIGONINĖJ \$50.00
RAUDONGYSLES IŠIMAMA viena
dieną Ligoninėje — \$15.00
REUMATIZMAS \$2.00
Greitai Palengvinama
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Ekzaminaciją įskaitant vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1908 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos
rušies su moderniomis užla-
domis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5882-5848

Remkite tuos, kurie
garsinasi
NAUJIENOS

MADOS

4065

Mergaitėms kostiumas.
No. 4065—Sukirtos mios 4, 6,
8, 10 ir 12 metų.

Norint gauti vieną ar dau-
giau virš nurodytų pavyzdžių
prašome išskirti paduotą blan-
ketę arba pridurti pavyzdžio
numerį pažymėti miera ir aiš-
kiai parašyti savo vardą pa-
vardę ir adresą. Kiekvieno pa-
vyzdžio kaina 15 centų. Gali-
te pasiųsti pinigų arba pa-
sto ženkleliais kartu su užsaky-
mu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienos Pattern Dept., 1739
So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeda 15 centų ir praei-
staiginti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per kretinę _____
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

KRAUJAS--ODA

PUSLIES, INKSTŲ IR VISŲ KRONIKŲ
LAGŲ LIGONINĖS
Venosininkai, tel. kur kitar bandė 77-
dytis ir nepasiekė. Per pakartintus 24
metus vyrai ir moterys—kroniški ligonai,
kurie gydyti musų moderniu mokslu
būdu, pasigydė.

X-RAY EKZAMINACIJA
Kraujo tikrinimas ir šlapimo ana-
lizas. Užtikrintas tikras diagnozės
Trumpas gydymo kursas paprastai
pataiso atkakliausius atsitikimus.

Raudongyslių, Storosis
Žarnos Ligos

GYDOMOS BE OPERACIJOS IR DARBŲ
LAIKO SUGAISTIES

Pilna pagalba per 3 iki 6 dienų daugumos
atitiktumose. Išlaidos pakeliamos
darbo žmonėms.

PATENKINIMAS UŽTIKINTAS KIEK-
VIENAM ATSTIKIME

Nepagysite—nieko nemokėsite
Dykai Ekaminacija

Vidutinis mokėstis—terminai pri-
taikomi. Kalbame Lietuviškai.

CHICAGO MEDICAL
INSTITUTE

202 SOUTH STATE STREET
Kampas Adams — Šeštas aukštas

Aldara: 9 v. r. iki 8 v. r. kasdien
Sekmadieniais ir šventadieniais 10 v. r.
iki 1 v. p. p.

MARQUETTE
Automatic Heating Sales
6747 S. Western Ave.
Hemlock 1770

Crane Co. angliniai, Stoker'iai
—Automatiski Oil Burner'iai
—Boleriai — Apšildymo Siste-
mos — Karštu vandeniu ar
garu — Dykai apskaitlavinimas
Nereik pinigų įmokėti—3
metai išmokėjimui.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigę

Jeigu neturi pinigų, kreip-
kis į Naujienu spulką—
gausi paskolą ant ilgų
metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

LIETUVOS NEPRI- KLAUSOMYBĖS

20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelna eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAL

SAMUEL HELMAN
SERVICE WITH A SMILE

1411 So. Halsted Street
Tel. CANAL 5063

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

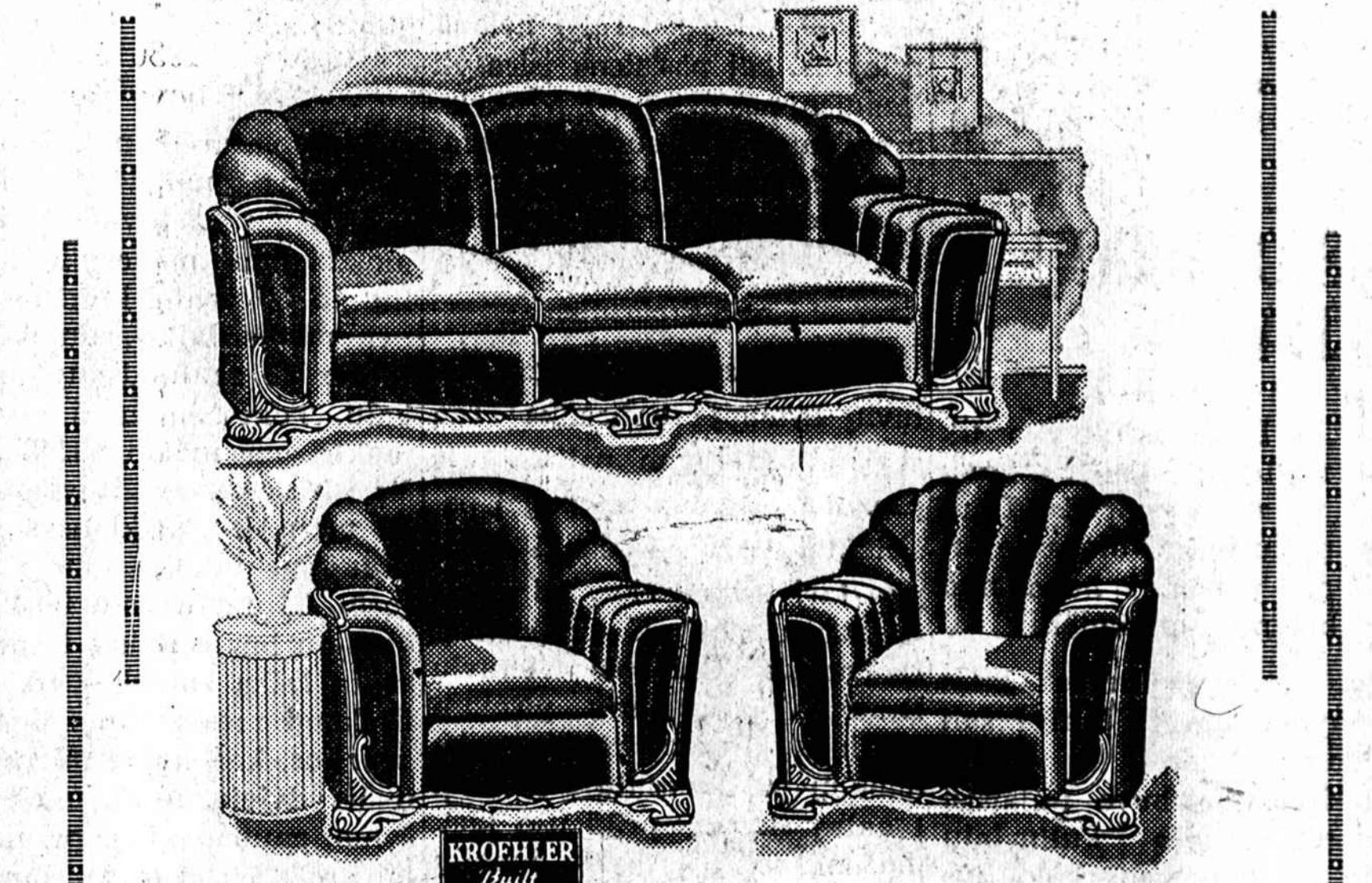
SPECIALĖ MALEVA	97c
4 HR. SPAR VARNISIUS	\$1.10 aukšt.
SIENU POPIERIUS	5c aukšt.
VIENO KAUTO ENAMELIS	\$1.65

PRISTATOME Mieste VISUR.

WCFL—970 k. BUDRIKO KRAUTUVES Radio Programos Bus Viena Valanda Vė-
liau, Lygiai 10 Val. Vakare Chicago Laiku.

NATIONAL FURNITURE WEEK

SEPTEMBER 30 to OCTOBER 7
Rakandų Savaitė. Didelis Pinigų Sutaupymas, Perkant Šią Savaitę

200 Parlor Setų Custom Padarytų Žy-
miausiu Amerikos Išdirbysčių Materi-
jolo Tikslai po \$49.00 ir \$69.50

Miegamo Kambario Setai, Dining Room
Setai, Karpetai, Dinetės, Kljonkės,
Pečiai, Elektrinės Ledaunės

1940 Oil Burners verti \$69.00 už \$49.00

1940 Radios su Daugybė Įvairių Pa-
gerinimų. Cuckoo Clock tikslai 50 cen-
tų su kiekvieną \$10.00 pirkiniumi.

Kitų Prekių

E-E Wardrobe Cabinet tik 50 centų su
\$10.00 Pirkiniumi Kitų Prekių

Kišėninis Laikrodėlis 50 centų su
Kitu Pirkiniumi \$5.00 Vertės

Metalinė Table Lempa Del Skaitymo
69 Centai

Naujausi Lietuviški Rekordai po 50c
Senesni po 25c

Midget Radios po \$4.95

Vilnoniai Blanketai Verti \$7.00
po \$3.95

Plunksninės Kaldros, Vertos \$39.00
po \$9.95

Rašomos Mašinėlės, Naujos, vertos
\$39.00 po \$19.50

Aukšinės Plunksnos po 98 Centus

JOS. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-21 SO. HALSTED ST. TEL YARDS 3088

Gyvenamųjų Kitiuose Miestuose Pirkėjų Parankumui BUDRIKO KRAUTUVĖ Yra Aldara Nedė-
liomis nuo 9 iki 4 Val. Po Pietų. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9:30 Vakare, Pane-
dėliais, Seredomis ir Penktadieniais iki 6:30 Val. Vakare.

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street, Telefonas Canal 0117

VALDYBA
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėstas
P. GALSIS, vice-prezidentas ALGIRDAS RULIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius P. MILASEVICIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr.-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr.-jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

JUBILIEJINIO KONTESTO DARBO EIGA

Juozas Zukas, Chicago	38
Adomas Markunas, Chicago	36
Benedict Vaitekunas, Chicago	33
John Petkus, Aurora, Ill.	27
Juozas Asclla, Chicago	25
V. B. Ambrose, Chicago	20
Stanley J. Petruskas, Rockford, Ill.	17
Petrus Galskis, Chicago	14
K. Yokubka, Cicero, Ill.	14
S. Yurchis, Chicago	13
Frank Bulaw, Chicago	8
Joseph Laurinas, Aurora, Ill.	8
Petrus Lapienis, Chicago	6
Jonas Thomas, Chicago	5
Ramusis Mikšys, Chicago	4
Marijona Asclla, Cicero	4
E. Norgailienė, Chicago	3
Valeria S. Zelnis, De Kalb, Ill.	3
Mike Senko, Chicago	2
Miss Josephine Miller, Evanston, Ill.	2
Frank Klika, Chicago	2
Thomas Salkauskas, Chicago	2
S. Mockus, Racine, Wis.	1
Antanas Totilas, Kenosha, Wis.	1
Chester Prakuratas, Gary, Ind.	1
J. Cinikas, Cicero	1
Juozas Albuskas, Chicago Heights, Ill.	1
John J. Lidzius, Indiana Harbor, Ind.	1
Bruno Arlauskas, Chicago	1
Joseph Augaitis, Cicero	1
Jonas Kaulinas, Chicago	1
Constantin Cepulevičius, Chicago	1
Anton Marshall, Maywood, Ill.	1
Pavieniai nariai įrašė	94

PASTABA: Kontestas baigsis balandžio 30 d. 1940 metais. Visi nauji nariai įrašę šio kontesto buvę gaus tiketus nemokamai į gegužinę. Taip pat tiketus gaus nemokamai visi tie draugijos nariai, kurie įrašę nors vieną naują narį.

Konkurso pabaigusių gegužinėje visi nauji nariai ir tie, kurie įrašę nors vieną narį į draugiją, gaus tiketą nemokamai užkandžiams ir gėrimams.

Nariai priimami draugijon — vyrai ir moterys — nuo 15 iki 48 metų.

Įsirašyti galima per mūsų kontestantus, per draugijos narius, arba reikia atvykti asmeniškai į draugijos ofisą.

Draugijos ofisas atidaras kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, o ketvirtadieniais iki 9 valandos.

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIJŲ KONFERENCIJA

Kito mėnesio pradžioje įvyks dėjus iš Lietuvos atvyko tik Lietuvos kultūros draugijų visai nedidelis skaičius žmonių konferencija. Kolonijų atstovai bus kviečiami suvažiuoti ir pasitarti apie organizacijos reikalus. Ten jie patirs, kas iki šiol jau nuveikta, kas veikiama ir kas manoma veikti. Taip pat bus progos pasitarti apie mūsų bendros organizacijos reikalus, būtent, apie tai, kas yra kolonijų pagel-dėjimas.

Tenka pasakyti, kad mes gyvename labai neramius ir sudrumstus laikus. Viskas mainosi tiesiog galvutrukčiais. Dėl to ir kultūros draugijų veikimas negalėjo būti prarastas taja linija, kurią nustatė pernykštė konferencija.

Pavyzdžiui, buvo numatoma, jog pasaulinės parodos proga atvyks iš Lietuvos įžymių žmonių. Buvo pareikštas pagel-dėjimas, kad reikia kokių įžymių Lietuvos veikėjų pakviesti ir jam surengti paskaitų maršrutą.

Dėl visiškos žinomų priežasčių tas pagel-dėjimas negalėjo būti įvykintas. Europoje nuo pat pavasario gyvenimas pasidarė neramus. Vadinamasis "nervų karas" truko kelis mėnesius, kol jis pagaliau išsivystė į tikrą karą. Visi kažko baimingai laukė, visi tikėjosi, jog netrukus Europoje ir vėl suliepsnos karo liepsnos.

Tokioms aplinkybėms susi-

butų gyva, įdomi ir naudinga.

Kaip tai padaryti, — apie tai pagalvokime rimtai.

Bandykime tinkamai prisiruošti konferencijai, kad ji būtų gyva, įdomi ir naudinga.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFOTO
Pamoka išdavikams. Taip Rumunijos vyriausybė pasiūlė su konspiratoriais, kurie nužudė premjerą Armand Calinescu.

AR PRIKLAUSAI?

Ar Tamsta priklausai prie Chicago Lietuvos Draugijos, kuri yra didžiausia vietinė pašalpinė draugija ne tik Chicago, bet ir visam lietuviškam pasaulyje. Ši draugija šiandien turi apie 5,600 narių. Ar Tamsta esi šios garbingos ir didžiausios draugijos narys? Jei dar nes, tai pasistenk, kad tuojau į šią draugiją įsirašytum. Kadangi šiuo laiku eina Jubiliejinis kontestas, tai į draugiją galima įsirašyti per draugijos kontestantus, arba galite parašyti laišką į ofisą, kad norite įsirašyti, tai mes pasiūsiame kurį nors kontestantą, kuris įrašys, o kuriems patogiu, tai atvažiukite į ofisą, nes ofisas atidaras dienomis kasdien, o ketvergiais iki 8:30 vakaro. Taigi nelauk rytojau, bet pasistenk įsirašyti šiandien, nes rytoj gali būti vėlu, nes Tamsta gali susirgti, o tuomet juk įsirašyti negalėsi ir tokiu būdu atidėdamas prisirašymą gali pats save nuskriausti.

Nario mokestis.

Narys įsirašęs į Chicago Lietuvos Draugiją pasirenka sau skyrių, kuris jam patinka ir paskui moka duoklę pagal pasirinktą skyrių. Kadangi draugija turi tris skyrius, tai narys pasirenka vieną iš šių skyrių. Daugiausia Chicago Lietuvos Draugija narių turi pirmam skyriuje, kuriame nariai moka duoklę po 50 centų į mėnesį. Į antrą skyrių priklauso kiek mažiau, nes į šį skyrių duoklę reikia mokėti po 75 centus į mėnesį, o į trečią skyrių priklauso dar mažiau, nes į jį turi mokėti po \$1.25 į mėnesį.

Ekstra mokestis.

Kiekvienas draugijos narys, nežinantis kurį skyrių priklauso, kiekvienas sumoka į metus po 50 centų virš mėnesinių mokestių. Iš šių surinktų pinigų palaikomas draugijos ofisas, apmokama valdyba už darbą ir kiekvienas narys už tuos sumokėtus 50 centų gauna nemokamai tiketą į draugijos metinį balijų ir metinį pikniką.

Ką narys gauna.

Narys mokas po 50 centų į mėnesį gaunąs \$6.00 pašalpos į savaitę laike ligos; mokas po

KENOSHA, WIS.

Kenosha Lietuvos Kultūros Draugijos susirinkimas įvyks rytoj pas p. Poteliuną. Visi draugijos nariai esate kviečiami susirinkti.

75 centus į mėnesį, gauna \$10. mokas po \$1.25 į mėnesį, gauna po \$16.00 į savaitę laike ligos ar susižeidimo. Tai tiek gauna draugijos nariai pašalpos laike kokios nelaimės — ligos.

Pomirtinė.

Kiekvienas Chicago Lietuvos Draugijos pilnas narys gauna dar priedą už tas pačias sumokėtas duokles \$200.00 pomirtinės ir dar pasiūdoma kiekvienam gėlių vainiką, taipgi duoda uniformuotus grabnešius ir grabnešiams. Vėžimą už kurį draugija užmoka — iš išdo.

Na, ar neverta kiekvienam susipratusiam lietuviui priklausyti į Chicago Lietuvos Draugiją? Pagalvok!

Palyginimas.

Asmuo turėdamas šiandien 45 metus amžiaus, ir įsirašęs į Chicago Lietuvos Draugiją, mokėdamas mėnesinių duoklių po 50 centų į mėnesį, tai per metus laiko sumokės \$6 ir dar 50 centų draugijos reikalų. Tokiu būdu iš viso sumokės per metus \$6.50. Jeigu šis įsirašęs narys išgyvens dar 20 metų ir priklausys į šią draugiją, tai jis tuo laiku turės 65 metus amžiaus, tai yra jau bus senukas ir per visą tą laiką sumokės tik \$130. Kadangi mes žinome iš kons-titucijos, kad narys miręs nors ir už dviejų metų nuo įsirašymo gauna pilną pomirtinę, tai yra \$200.00 ir dar tam tikrą priedą, taip pat susirgus ir šalpa gauna, aš buvau nurodęs, kad narys, per 20 metų sumoka tik \$130.00, tai aš manau, kad kiekvienam yra aišku, kad į Chicago Lietuvos Draugiją priklausyti yra išro-kavimas, kadangi už mažą mėnesinę mokestį galima turėti nelaimės atsitikime gan gerą pagalbą.

Gerbiamas skaitytoja, pagalvok ir jeigu dar nepriklausai prie šios organizacijos, tai būtinai pasistenk priklausyti. —A. A.

NAUJI NARIAI

Kon. B. Vaitekunas įrašė Petronelę Tamašūnaitę ir Agotą Bartkus.

GERB. Naujienų skaityto-jos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbia Naujienose.

IS LIETUVOS

9899 vasarotojų ir
73,000 litų

PALANGA. — Per gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėn. Palangos vasarvietės vasarotojų registratūros biure užsiregistravo 9899 vasarotojų; 5898 noterys ir 4501 vyras ir suinkta vasarvietės rinklavių 73,000 litų.

Pernai per tą patį laiką buvo užsiregistravę 8561 vasarotojas ir surinkta vasarvietės rinklavių 66,000 litų.

Didelis gaisras.

KAPČIAMIEŠTIS. — Šiomis dienomis Kalvių kaime ukin. Barkausko namuose kilo gaisras, kuris išsiplėtė ir į gretimų ukin. trobesius. Ugnis sunaikino net 3 gyv. namus, dvi-
us tvartus ir kt., padarydama bent Lt 10,000 nuostolių. Trobesiai seni, mediniai, šiaudais dengti, todėl ugnis buvo tokia smarki, kad iš jos nebuvo galima išgelbėti ne tik daiktų, bet net pinigų, kurių ukin. Barkausko grįžioj buvę apie Lt 1000. Gaisrą gesino visos kaimas, bet tik palankus vėjas, putęs nuo kaimo (Kalvių km. dar neišskirstytas į vienkienius) išgelbėjo kaimą nuo dar didesnės nelaimės.

Dėstomos degazavimo
pamokos

KAISIADORIAI. — Šiomis dienomis Kaišiadoryse pradėtos dėstyti teoretinės ir praktinės degazavimo pamokos geležinkeliečių ir paštininkų degazuotojų grandims. Pamokos lankomos punktualiai ir vykdomos tvarkingai ir jau daug toje srity nuveikta. Pamokas vykdo specialius degazuotojų kursus baigęs pašto vald. Aleksas Jan-
kauskas.

Aptvarkys miestą

PRIENAI. — Prieš keletą dienų sudaryta komisija iš Vid. reikalų m-jos ir s-bių atstovų miestui tvarkyti pagal neapstatytų sklypų įstatymą. Remdamasi šituo įstatymu, komisija tikisi pakeisianti miesto veidą, nes dabar jau pajėgsianti paveikti sklypų po 6 ha ir daugiau, esančių miesto centre, savininkus, kad jie sklypus paroduotų prieinamom kainom arba patys juose statytųsi.

Arklų lenktynės

JONISKIS. — Rugsėjo mėn. 3 d. įvyko arklų lenktynės, kurias suruošė vietos šauliai.

S.
L.
A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas to organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

ŠTAI JUMS PROGA

"Naujoji Gadyne" — Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populerus savaitraštis "Naujoji Gadyne". Dabar nutarta leisti du kartus, į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskelbia vėjų ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų.

"NAUJOSIOS GADYNES" reguliariai kainą 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kartus savaitinio laikraščio, naujiems skaitytojams toji kainą ant pusės nukartama — už vieną dolerį metams.

VIENTAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį — pirmas tos rūšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITES tuo mūsų pasiūlymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti "Naująją Gadyne" už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIEŠINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiūlymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikalą tatau daryti.

RAŠYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį — jūs gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

Ir Amerikiečiai Skaito arba Užrašo Saviesiems Lietuovj

"KULTURA"

Mėnesinis Mokslo, Visuomenės ir
Literatūros Žurnalas

Eina XV metus. Redaguoja garbės prof. Antanas Purėnas Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos mokslininkai, rašytojai, kritikai, visuomenininkai.

1938 m. žurnalo priedu specialiai išleidžiama
įžymiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio
gerausių kūrinių rinktinė knyga.

Žmogaus Gimimas

"KULTUROS" kainą: metams 4 dol. pusmečiui 2 dol.
Lietuvoje kainą metams 16 litų, pusm. 8 litai.

Adresas: "KULTUROS" žurnalas, Šiauliai, Tilžės g-vė
Nr. 153. LITHUANIA.

— SAVAITRAŠTIS —

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja
Pusantero Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KA RAŠO

"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni į giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimt.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmoniai mulkintojus ir apgavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

253 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Delicious
MACARONI-
AND-CHEESE
READY IN 9 MINUTES

HOW'S
YOUR
BREATH
TODAY

?

You may be guilty of halitosis (bad breath) this very minute, and yet be unaware of it. That's the insidious thing about this offensive condition, so frequently due to food fermentation in the mouth.

You yourself may not recognize it... but everyone you come in contact with does.

Listerine Antiseptic halts such fermentation, said by some authorities to be a major cause of mouth odors, and overcomes the odors themselves. So why risk annoying and offending others? Why hurt yourself socially and in business?

It is so easy to guard against offending by gargling with Listerine, the safe antiseptic. Your breath becomes sweeter and more agreeable. If you value your job and your friends, use Listerine Antiseptic regularly. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Mo.

LISTERINE
for HALITOSIS
(BAD BREATH)

KOMITETO PADEKA, KUN. M. X. MOCKUI PALAIDOJUS

Komitetas Dabar Ruošiasi Paminklą Pastatyti

Mirus kun. M. X. Mockui, jo gyvųjų tautos. Taipgi ačiu daini-gelbėjimo komitetas tapo papildytas ir užvardintas "Laisva-manų Komitetas kun. Mockui Palaidoti". Tą komitetą sudarė sekanti asmenys: St. Dombrow, pirm. ir išdėstas; A. Jocius, sekretorius, V. B. Ambrose, korespondentas; Tadas J. Kučinskas ir S. Vitkus, komiteto nariai.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Pirmiausia mes dėkojame Lietuvų Tautiškų Kapinių valdybai už paaugotą lotą kapinėse, "Naujienu" ir "Vilnės" laikraščiams už suteiktą vietą ir plačius aprašymus apie senelio Mockaus mirtį; visoms lietuvių radio valandoms už nemokamus mirties pranešimus per jų radio valandas, gėlininkui p. Lovickui už suteiktas palmų dekoracijas koplyčioje ir Lietuvių Auditorijoje, taipgi Lietuvių Auditorijos valdybai už leidimą pildyti laidotuvių apeigas iš Auditorijos, ir kartu visiems kalbėtojams, kurie nemokamai savo laiką pašventė: "Naujienu" red. Dr. P. Grigaitis, A. Abekas, drg. A. M. Metelionis iš Detroit, Mich., Tadas J. Kučinskas, St. Dombrow ir V. B. Ambrose už vedimą apei-

gų tvarkos. Taipgi ačiu daini-gelbėjimo komitetas tapo papildytas ir užvardintas "Laisva-manų Komitetas kun. Mockui Palaidoti". Tą komitetą sudarė sekanti asmenys: St. Dombrow, pirm. ir išdėstas; A. Jocius, sekretorius, V. B. Ambrose, korespondentas; Tadas J. Kučinskas ir S. Vitkus, komiteto nariai.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Pirmiausia mes dėkojame Lietuvų Tautiškų Kapinių valdybai už paaugotą lotą kapinėse, "Naujienu" ir "Vilnės" laikraščiams už suteiktą vietą ir plačius aprašymus apie senelio Mockaus mirtį; visoms lietuvių radio valandoms už nemokamus mirties pranešimus per jų radio valandas, gėlininkui p. Lovickui už suteiktas palmų dekoracijas koplyčioje ir Lietuvių Auditorijoje, taipgi Lietuvių Auditorijos valdybai už leidimą pildyti laidotuvių apeigas iš Auditorijos, ir kartu visiems kalbėtojams, kurie nemokamai savo laiką pašventė: "Naujienu" red. Dr. P. Grigaitis, A. Abekas, drg. A. M. Metelionis iš Detroit, Mich., Tadas J. Kučinskas, St. Dombrow ir V. B. Ambrose už vedimą apei-

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Iškilmingai palaidojus senelį kun. M. X. Mockui, minėtas komitetas šia proga nori pareikšti bendrą padėką visiems, kurie prisidėjo savo auka arba patarnavimu padaryti tas laidotuves pasekmingomis.

Chicago Atvažiuoja Nepaprastas "Amerikos Žentas"

Pamatysit jį spalio 22 dieną

Prieš pasaulinį karą lietuviai važiuavo į Ameriką užsidirbti pinigų, ir tik retas apsigyventi. Užsiliepsnojus pasauliniam karui ir po jo Amerikai suvaržius emigraciją, lietuviai apsi-prato šioj šalyj, įsigijo būstus, nuosavybes ir išaugino šeimas.

Lietuvai gavus nepriklausomybę ir dalykams susitvarkius iš Amerikos į Lietuvą pradėjo važiuoti jau nebe grįžianti iš-ėjūnai, bet lietuviai amerikoni-ai, iš tų senų ir jaunų ameri-kanų Lietuva susilaukė daug marčių ir žentų.

Dviejų šalių skirtingai išauk-lietims gyventojams susijun-gus į krūvą, gyvenimas pasi-darė tiek įvairus, kad gabesni rašytojai iš jų sutvėrė teatrmas veikalus. Vieną iš tokių veika-lų spalio 22 dieną pamatysime Chicago Lietuvių Auditorijoj.

Veikalą stato Chicago's Li-tuvių Vyrų choras. Amerikos lietuviams, be abejonės, šis vei-kalas bus labai įdomu pamaty-ti. Po lošimo bus gražus kon-certas, kurį išpildys Chicago's Lietuvių Vyrų choras. Dalyvaus Amerikos lietuvių "Saliapinas", dainininkas Povilas Stogis. Taip pat bus ir daugiau solis-tų, dueti ir kitokių numerių.

Vyrai sudainuos ligšiol negirdėtas dainas

Senų vyrų koncerte išgirsim chorą dainuojant pirmą kartą lietuvių kalba čekoslovakų šo-kio dainą. Tai yra nepaprastai graži daina, bet reikia daug darbo, kad ją gerai išmokti.

Chicago's Lietuvių Vyrų choras mano nugalėti visas kliūtis, nes iš lietuvių choro yra susispietę geriausi Chicago's vyrai daini-ninkai su daug metų dainavi-mo praktikos.

Kas sekmadienio rytas p. Ne-ffo svetainėje, 2435 S. Leavitt St., kaip 9:30 val. vyrų choro "komanduojuojas" muzikas p. K. Steponavičius dirba sušilęs, kad chorą tinkamai prirengti.

Rasit gerų draugų

Vyrai, kurie mylite dainuoti, bet nepajėgiate nugalėti savo paprastas kasdienines kliūtis, šio sekmadienio rytą metę vis-ką į šalį, atvažiuokit bent pa-siklausti ir pamatyti kaip vy-rai praktikuojasi, o be abejo-nės, jums patiks.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Prisidėję prie choro jus nie-kuomet su juo nenorėsite skis-tis, nes čia rasite ne tik gerų dainininkų, bet ir nuosirdžių draugų. —J. A. Ila.

Iš Naujos Gdynės Choro Veikimo

Ruošia operą ir šokius

Naujos Gdynės choras ren-giasi prie atidarymo savo de-vinto sezono veikimo tarp Čika-gos lietuvių. Choras susitvėrė 31-32 metų sezono ir pasiū-lymų perstatymu didelės eilės muzikališkų programų. Iš ope-rėjų Chicago's lietuvių neu-mirš, tarp kitų, "Cukrinį Karei-vį", "Mikado", "Penzanco Pira-tai", "Nastutė", ir "Tulpės". Šiomis dienomis visos pastan-gos yra dedamos susimokini-mui nepaprastai gražios ir sun-kios operos, Balfe's parašytos ir draugo J. Steponavičiaus su-lietuvinintos "Bohemian Girl", ši opera susideda iš trijų aktų ir šešių scenų. Specialės stene-rijos yra statomos ir šokiai ir kostiumai pridėti prie visų mę-giamų dainų sudarys tokį vaiz-dą, kuriuo kiekvienas dailės mylėtojas tikrai galės gerėtis.

Šokiai

Ateinanti šeštadienį, spalio 7 d., Marquette svetainėje, 69th ir Western Ave., yra rengiasi "Harvest Dance" šokiai priėmi-mui naujų narių. Gros George Stephens orkestra, ir komisija ruošia gražų programą. Kvie-čiam visus atsilankyti.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Rengimo Komisija.

Aukos Lietuvos Reikalams

Lietuvos Konsulatas Čika-goje gavo ir šiuo maloniai skel-bia sekamas aukas Lietuvos rei-kalams:

Chicago, Ill. Lithuanian Uni-versity Club, per sekr. W. Gry-baitę \$5.00
Laurynas ir Vaclovas Vilka-ir Jonas Ramoška, sudėtinė au-ro \$10.00
Kingston, Pa. Kazys Kučins-kas 2.00

Lietuvos Paviljono Pasaulinėj Parodoj rėmimui

Chicago, Ill. Jonas J. Kaza-nauskas, Simano Daukanto Fe-deral Savings & Loan Assn. pirmininkas \$10.00
Lietuvos Vaizbos Buto nariai, per izd. St. P. Balzeką 21.00
Mečys Šveikauskas 10.00

Visos Konsulate gaunamos aukos tuoj pakvituojamos, laik-raščiuose skelbiamos ir perve-damos į atitinkamus fondus. Konsulatas nuosirdžiai dėkoja už visas lietuviškas aukas.

Lietuvos Konsulatas,
100 E. Bellevue Place,
Chicago, Illinois.

Stulginskas Kalėji-me, Sumus — Prieglaudoj

Nelabai Gerai Prižiūrėjo Berniuką.

Stockyards nuvadų polici-ja užvakar vakare uždarė 26 metų lietuvių Walter Stulgins-kį už tai kad jis paliko savo 3 metų sunų ant suolo viešam parke, o pats nuėjo "užti" ali-nėje.

Anot skundo, Stulginskis pa-liko mažą Danielį Garfield Park'e, netoli Nornal bulvarų. Tai buvo perėta penktadienį. Buvo gana šalta, ir kai polici-ja rado kūdikį, jis visais dre-bėjo iš šalčio. Policija kūdikį atidavė St. Vincent's prie-glaudon, išėjo tėvo ieškoti. Su-rado, ir uždarė už grotų.

Stulginskis gyvena persiskyr-gęs su žmona, ir sau paliko kūdikio priežiūrą.

Apiplėšė Juozo Liepos Įstaigą Justice Parke

Piktadariai Babo Du Lietuviai

JUSTICE PARK. — Du apy-jauniai lietuviai — piktadariai šeštadienio naktį apiplėšė Juo-zo Liepos (Leppos) įstaigą šiame miestelyje, netoli Liet. Tautiškų kapinių.

Jie pasiėmė tarp \$18 ir \$19 pinigais iš registrerio ir septy-nias kvortas geriausios degti-nės.

Užpuolikai pabėgo, nors tuojau po įvykio alinėj atsku-bėjo keli policistai.

Piktadariai pasirodė apie 11 val. naktį. Kalbėdami lietuviš-kai, jie įsakė savininkui Juo-zui Liepai, jo žmonai, ir bro-liui Antanui Liepai, sugulti ant grindų. Abu užpuolikai buvo apsivokę revolvieriais, tad užpuoliams nebuvo kitos išeities kaip tiksliai jų klausyti.

Apiplėšė Alinę Town of Lake

Trys nežinomi banditai, persitęs "G-menais" vakar rytą atėmė \$1,600 nuo Mrs. Rose Chlivek, kurį užlaiko at-bėgimo adresu 4306 So. Ashland Ave. Jie atėjo alinėj, parodė policistų žvaigždes, tada neti-kėtai išsitraukė revolvierius, savininkę, tarnautoją, jos dvi dukteris ir klijentus suguldė ant grindų, nekliaudomi susi-rado pinigų ir dingo.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

IESKO NARLES, 37 iki 40 metų, apsišvesti. P. W., 229 So. 14th Ave. Maywood, Ill.

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS Mokyklos ir Pamokos

PILIETYBES PAMOKOS bus laikomos kas antradienį, pradedant spalio 3-čią, 1939, 7:30 v. vakaro. Vedėjas: ADV. JOSEPH J. GRISH 4631 South Ashland Avenue Telefonas YARDS 1001

HELP WANTED-FEMALE Darbininkų Reikia

PATYRUSI Mergina NAMU ruošos darbu, varti savas kambarys, \$10. Kreiptis 544 West Roosevelt Road, antras aukštas.

PATYRUSI Mergina NAMU ruošos darbu, savas kambarys, va-na, \$8-\$10 ZIMMER, 7716 N. Ashland Ave., Briargate 5480.

REIKALINGA moterų skudu-rams skirstyti—turi būti patyru-sios. D. Miller and Sons, 2155 Ogden Avenue.

REIKALINGA VEITERKA, GEORGE'S CAFE 3465 So. Union Avenue.

PATYRUSI Mergina lengvam ruošos darbu, savas kambarys, nė-ra skalbimo, \$8 iki \$10. Wellington 3880.

Mergina LENGVAM ruošos darbu, mėgstanti vaikų, buti. Pollard, 1423 Farwell, Rogers Park 5201.

HELP WANTED-MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VYRAS dirbti George's Cafe, 3465 So. Union Ave.

REIKIA PATYRUSIO rakandų finišerio, neseniai kaip 45 metų amžiaus. Nuolatinis darbas, geras užmokesnis. ROOSEVELT FURNITURE CO. 2310 W. Roosevelt Rd.

REIKALINGAS PORTERIS dir-bti tame negirtuoklis ir teising-gas. TWO STEP TAVERN, 634 W. 59th Street.

BUSINESS SERVICE Biznio Patarnavimai

MELEVOJU ir popieruogi, iš lau-ko ir vidui už priėmimą kainą. Darba garantuojami. JOSEPH AU-GAITIS, 1608 So. 50th Ave., Cice-ro. Tel. CICERO 2633.

AR JUSU PEČIAUS VIDURIAI neisidėgė? Jeigu jau yra išdege, tai aš galiu jums jį pataisyti, kad jis bus geresnis už naujo pečiaus vi-durius. C. PILKIS, 3336 So. Halsted St. Yards 6067

PAZIUREKIT EUROPOS ĮVYKIŲ REIKŠMĘ LIETUVIAMS!

Dalyvaukite LSS. Prakalbose Penktadienio Vakare

Komunacijų spauda neatsižiaugia sovietų Rusijos geniališku, „geraširdingumu, kad į pat laiką suspėjo „išvaduoti“ nusikriaustas tautas Lenkijoje. Suprantama, labiausiai, kad Vilniaus kraštas išgelbėtas iš „ponų-tironų“ ir pavestas „darbininkams.“ Ką ir bekalbėti. Tik, ot, tas buržuizų Smetona nenori priimti Vilniaus Lietuvos globon ir noroms-nenoroms patiems vilniečiams prisiėjo organizuoti į sovietus, tvarkos palaikymui. Kągi darysi iš bėdos?

Bet juk „demokratija turės (turbut) imti viršų ant agresorių.“ o paibelis žino, gal Smetona, norėdamas Vilnių gauti, irgi turėtų sovietų tvarką įvesti. Diena po dienos gali ir kitokie vėjai papusti. Žodžiu—kaip ten nebūtų—bile draugo Stalino valia įsikūnyti, viskas bus „o. k.“

O šiandien jie sako: Rusija yra: viso pasaulio centru; taikos, karo, demokratijos, diplomatijos ir tt. Be Rusijos beveik niekas nebedrįsta nei žingsnio žengti...

Tai beveik kasdieninė giesmėle virto.

Nejaugi? nesant komuna-

ciams, atrodo lyg klajojimu panašios mintys, nes naciai irgi kuone iš tų pačių notų gieda.

Kokios Lietuvos Perspektivos?

Karas siaučia, demokratijos su diktaturomis pasiryžę grumtis iki pergalės. Lenkija sutrempta, mažosios pabaltijos tautos apkarpomos ir gadinamos. Ar yra vilties joms išlikti dylybėje, tame tarpe ir Lietuva? Šiais klausimais kiekvienas lietuvis susirūpinęs. Kokia ateitis, kokios perspektyvos?

Kad šiuos klausimus plačiau pristatyti publikai, Lietuvių Socialistų Sąjungos Centralinė kuopa rengia viešą prakalbą ateinančią penktadienį, spalio (Oct.) 6 d., Mildos svetainėje, 3142 South Halsted st. Pradžią 8 val. vakaro, įžanga visiems veltui.

Kalbėtoju pakviestas Dr. P. Grigaitis, „Naujienu“ redaktorius, žmogus, kuris yra labiausiai kompetentiškas šiuos klausimus nušviesti. Kiekvieno lietuviu pareiga atsilankyti ir įgyti aiškesnį supratimą apie šių dienų komplikuotus įvykius. — Soc.

Krata Komunistų Partijos Raštinę

Užrašė savo Dokumentus

Patikrintomis žiniomis, federalis valdžios maršalo asistentai vakar popietį padarė kratą komunistų partijos raštinėje, adresu 208 North Wells street.

Tie patys agentai taip pat padarė kelias kitas kratas, bet kur, nepasakė. Tai sako, buvo įvairios komunistų ir nacių bundo įstaigos.

Kratose agentai užrašė savo daug dokumentų, ir juos perdavė Dies Komitetui, kuris dabar Chicagoj daro komunistų ir nacių tyrinėjimą.

Komunistų partijos raštinę seifas buvo užrakintas. Visi raštinėje buvę žmonės buvo užrašėtuoti (gavo subpoenas) liudyti Dies komitetui ir šiandien turės pristatyti tyrinėjimui visus seife esančius dokumentus.

Netikėtai Mirė Geo. Kardinolas Mundeleinas

Atrado Kuną Lovoj Vakare Ryte; Buvo 67 Metų Amžiaus.

Chicago ir diocelijos katalikus vakar ištiko skaudus smūgis.

Netikėtai pasimirė Jurgis Kardinolas Mundeleinas, Chicago arkidiecezijos arkivyskupas, sulaukęs 67 metų amžiaus.

Jis mirė miego nuo širdies ligos. Vakare 7:45 valandą ryto jo kuną lovą atrado velionio sekretorius monsinioras Patrick Hayes, kuris buvo apsisėjęs kartu su kard. Mundeleinu jo rezidencijoje, prie St. Mary of the Lakė seminarijos, Mundelein priemiestyje.

Velionio vietą laikinai užims Bernard J. Sheil, Chicago diocelijos vyriausias vyskupas ir generalis vikaras. Jisai paskelbė, kad šį vakar velionio kunas bus atvežtas Holy Name katedron ir ten bus šermentys. Penktadienio rytą (10:30) įvyks iškilmingos gedulo mišios. Kardinolo liekanos bus palaidotos kriptoje, kurią jisai sau įrenė St. Mary seminarijos Nekalto Prasidėjimo koplyčioje, Mundeleine.

Laidotuvių iškilmėms Chicago suvažiavo tvisi vyskupai Amerikoje (suvisr 100) ir kiti du kardinolai Jungtinėse valstijose.

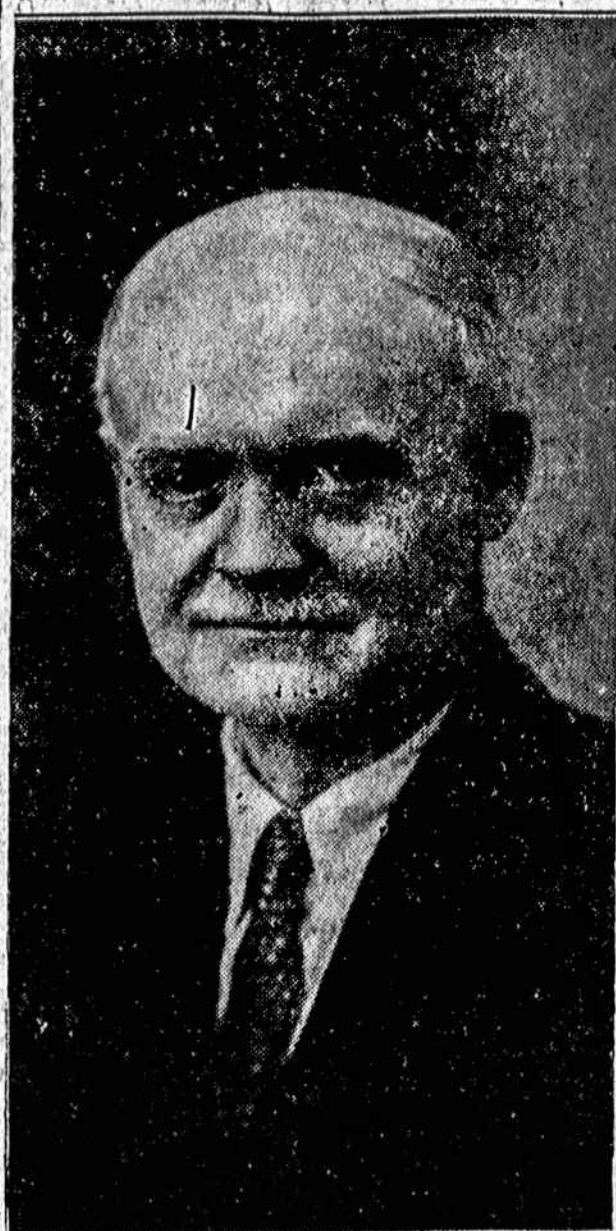
Valdė 1,738 Kunigus.

Kard. Mundelein, kaip Chicago arkidiecezijos viršininkas, turėjo po savo priežiūra 1,738 kunigus, 418 parapijų, 13 seminarijų, 39 mergaičių akademijas, 19 aukštųjų mokyklų, 364 pradinės mokyklas, kelias prieglaudas, senelių namus ir 25 ligonines su 85 vaikų darželiais.

Velionis buvo vokiečių kilmės, ir gimė liepos 2, 1872 metais. Sulaukęs 17 metų, jis baigė aukštusius mokslus, 30 metų atgal paliko Brooklyno vyskupų, o 1916 metais buvo paskirtas Chicago arkivyskupu. Popiežius jį pakėlė į kardinolus kovo 24, 1924 metais.

Kard. Mundelein buvo skaitomas Chicago katalikų bažnyčios „statytoju“. Laikė jo administracijos diocelija pasistatė Mundelein seminariją ir daug kitų stambių triebesių, ligoninių ir kitokių įstaigų. Jis buvo skaitomas artimu prezidento Roosevelto draugu, kovojęs prieš anti-semitizmą, ir privarė iš šalies amerikiečių Hitlerį. Kartą pavadino jį „popieruotoju“ už ką Vokietijos nacių spauda kardinolą asmenį užpuolė ir niekino. Velionis taipgi

Kalbės Apie Vilnių ir Karą

DR. P. GRIGAITIS

Rytoj vakare, (7:30 P. M.) Chicago Lietuvos Auditorioj, 3133 So. Halsted street, įvyks mėsėsinis SLA. 36-tos kuopos susirinkimas. Dienotvarkė užbaigus, Dr. P. Grigaitis, „Naujienu“ redaktorius ir kuopos narys, skaitys įdomią paskaitą apie dabartinį Europos karą ir Vilniaus krašto likimą.

Visi nariai yra raginami atsilankyti ir išgirsti Dr. Grigaitis mintis apie įvykius, kurie sukrėtė visą pasaulį, neva „išliuosavo“ Vilnių ir pastatė didelią pavojų visą Lietuvos kraštą.

—Narys.

buvo įtakingas Chicago visuo-mėniniams ir politiniams gyvenimams, ir jo įtaka dažnai stipriai pasireiškėdavo mero Kelly (kataliko) ir miesto tarybos darbuose.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Užmušė Jauną Mokinį

● Vakare ir užvakare automobilių nelaimėse žuvo sekami Chicago ir apylinkės gyventojai:

Peter Molyka, 16 metų mokinys St. Mary amatų mokykloj, Evanston, Ill. Jį ir 13 metų draugą, Anthony Pechloff, suvažinėjo automobilis, prie Rand ir River Road, netoli Des Plaines. Vairuotojas, Vito Sabo, iš Barrington, buvo suimtas už neatsargų važinėjimą. Kitose nelaimėse žuvo:

William Korthage, nuo 5658 S. Laflin street; (kaip šiandien jis ruošėsi švesti 21 m. gimtadienį.)

Chester Nosal, nuo 5700 S. Throop street; (sunkiai sužeistas.)

Bridget Munday, nuo 4502 Woodlawn avenue. Buvo 74 metų amžiaus. Žuvo nelaimėj prie Staunto, Ill.

Wallace Tidd, 73, nuo 8817 S. Elizabeth street;

Morris Dorfman, 65, nuo 2113 Cortez street, ir Jed J. Kingsley, buvęs De Kalb, Ill., mėras.

Įvažiojo į Burį Žmonių

29 metų Tony Sylvesterio valdomas automobilis, prie Grand ir Chicago avenue, įvažiojo į grupę žmonių, stovinčių ant šaligatvio, ir tris sunkiai sužeidė. Sylvester, kuris gyvena adresu 3808 N. Nottingham ave., bandė pabėgti, bet kiti praeiviai jį sulaukė.

Iš Southtown ligoninės (57 ir Wood) trečio aukšto lango išsoko ir užsimušė 70 metų ligonis, Edward Dean. Jisai tojū už ką Vokietijos nacių spauda kardinolą asmenį užpuolė ir niekino. Velionis taipgi

VAKAR CHICAGOJ

● 22 metų chigagietis Milton Agel, nuo 1610 Allport ave., užvakar naktį pasivogė taksi automobilį, bešvilpdamas 18-tos apylinkės gatvėmis įvažiojo į tris kitus automobilius, susidurė su gatvekarium — ir pats atsidūrė Bridewell kalėjimo ligoninėje. Agel pasivogė taksi prie 18-tos ir Halsted gatvių.

● Miesto teismo vyriausias teisėjas John J. Sonstebys vakar padarė užmetimą policijos departamentui, kad per policistų apsileidimą Chicagoj klesti nevaržomi pinigų lošimo ir „bukų“ bizniai. Jis pareiškė, kad policistai, kurie darys areštus, bet tuo pačiu laiku nepristatys teismams įrodymų, bus kaltinami teismo paniekimu. (Kai kurie policistai, areštuodami gemblerius ir bukius tyčia nepriduoda įrodymų, kad areštuotieji būtų paleisti. Areštus darydavo įstatymų patenkimui, bet nedėdavo jokių pastangų bukių ar gemblių biznį drausti.)

● Nežinomas piktadaris bandė apiplėšti Mrs. Lucille Nehon, nuo 4108 Drexel Boulevard, iejoj, prie Cottage Grove ir 41st street. Moteriškė išgelbėjo šuo, kuris ėmė taip smarkiai loti, kad už kelių blokų buvęs policijos skvadas jį išgirdo, ir atskubėjo lojimo priežastį ištirti.

● Amerikos įstaigos giriiasi savo sumanumu ir greitumu. Bet ne visuomet. Waller elektros stotis randasi adresu 6349 Wentworth avenue. Greta yra policijos nuovada, o už 50 pėdų — ugniagesių stotis. Kai elektros stotis užsidegė, darbininkai davė žinią ne ugniagesiams, bet policijai, o kol policija ugniagesius pašaukė ir jie atvyko ugnį gesinti, tai gaisras jau buvo padaręs apie \$1,500 nuostolių.

● Prie Navy prieplaukos užsidegė ir paskendo \$2,000 motorinis laivas. Jis priklausė laivų firmos agentui William E. Quillen, nuo 3824 West 26th street.

● Užvakar vakare pasimirė Martin H. Burns, garsios maisto produktų firmos, Hillman's Food Stores, prezidentas. Jis buvo 64 metų amžiaus ir gyveno adresu 847 Ashland ave., River Foreste. Hillman bendrovė kontroliuoja ir Stop and Shop maisto firmą.

● North Shore gelžkel's padavė prašymą federaliam teisumui prašydamas leidimo nusipirkti du „streamlined“ traukinius kursavimui tarp Chicago ir Milwaukee. Traukiniai, sako, padarysą po 100 mylių į valandą. Gelžkelis turi turėti leidimą tranzakcijai, kadangi linija yra receiverio rankose ir po teismo priežiūra.

● Apšvietos taryba skelbia, kad viešųjų mokyklų vaikai šiemet gaus tikrai dvi savaites kalėdinių atostogų, vietoj trijų. Bet už tai mokslo metai pasibaigs birželio 21, vietoj birželio 28 — reikšia, savaitę anksčiau.

● Miesto taryba ruošiasi duoti leidimą statymui naujos „high school“ mokyklos prie 108th ir Avenue G.

● Būrys piktadarių užpuolė gėrimų krautuvę adresu 4780 Milwaukee avenue. Supančiojo pasimirė buvęs butlegeris John Nevills, nuo 5236 Green street. Policija spėja, kad jisai buvo susaudytas alinėj ties 5105 S. Halsted street, kur rinkdavosi įvairūs prohibicijos laikų geng-

Frances Krovellis

GRAŽUOLĖS REGISTRUOJASI

Viena iš Jų Atstovaus Lietuvius 1940 Automobilų Parodoj. Gaus Puikias Dovanas.

Gražuolės rinkimai Automobilų Parodai įvyks spalio (October) 18 d. Lietuvių Auditorijos 3133 So. Halsted Street.

Išrinktoji gražuolė „MISS LITHUANIA 1940“ ne vien laimės garbę dalyvauti Automobilų Parodoje, bet kartu gaus ir puikias dovanas.

Brangias dovanas gaus ir 4 kitos gražuolės, kurios bus išrinktos tą vakarą. Dovanas skiria New City Furniture Mart, kurių krautuvė randasi 1654-55 W. 47th St. Chicago.

Štai tos dovanos:

PIRMA gražuolė gaus: Complete Bedroom setą, sušidedantį iš Dresser, Chest, inner springs mattress ir springs — vertės \$175.00.

ANTRA gražuolė gaus \$89.00 vertės radio. TREČIA — gaus \$45.00 vertės Cedar Chest.

KETVIRTA — gaus 3 šmotų bedroom lempas ir lo-vai užtiesalą, vertės \$25.00.

PENKTA — 100 šmotų linen set, vertės \$15.00. Be to, Syrena restaurantas visoms mergaitėms surengs iškilmingą bankietą.

Pirmutinė gražuolė dalyvaus Automobilų Parodoje, kuri prasidės lapkričio (Nov.) 4 dieną ir tęsis iki lapkr. 12 dienos.

Mergaitės, tuojaus išpildykite „Naujienuose“ telpantį kuponą ir prisiųskite kartu su savo paveikslu į „Naujienuose“ 1739 So. Halsted St.

GRAŽUOLIŲ KONTESTAS ISTOJIMO KUPONAS

Vardas-pavardė

Antrašas

Telefonas Amžius

Aukštis:pėd.coliai. Svoris:sv.

Užsiėmimas

Ar galėsit išlikti iš darbo, jeigu busite išrinkta dalyvauti Automobilų Parodoje per savaitę laiko

Parašas

Dies Komitetas Daro Tyrinėjimą Chicagoj

Kamantinės vietinius nacius ir komunistus

Garsusis kongreso Dies komitetas jau pradėjo posėdžius Chicagoj. Tas komitetas studijuoja taip vadinamą „prieš amerikonišką“ veikimą Jungtinėse Valstijose.

Chicagoj komitetas tyrinėš Illinois valstijos ir kitų vidurvakarinių valstijų komunistų partijos, nacių Bundo ir kitų „sveitimų izmų“ organizacijų darbuotę, sąstatą, finansus, tikslus, veikėjus ir t. p.

Komitetas laikys posėdžius Chicago Palmer House viešbuty.

Į liudininkus Dies turi pašaukęs (subpeona keliu) kelis Chicago Bundo ir komunistų veikėjus. Užvakar buvo pasklidę gandai, kad Andriulis ar Pruseika iš „Vilnies“ yra pašaukti liudyti, bet tai tik gandai ir galimas daiktas, kad jiems pamato nėra.

Chicagiečiai Už Embargo Panaikinimą

Dienraštis „Times“ pereiną savaitę pradėjo „šiaudinius“ balsavimus Amerikos neitralteto klausimu. Pirmųjų penkių dienų rezultatai rodo, kad chicagiečiai pritaria panaikinimui „embargo“ įstatymo, kuris draudžia ginklų pardavimą kariaujančioms šalims. 2,116 balsų buvo paduota už panaikinimą embargo, o 1,936 — už to įstatymo palikimą.

Automobilių Biuras Naujojo Vietoj

Valstijos automobilių biuras, kuris išduoda laisnius automobiliams, vakar persikėlė naują vieton. Nauja raštinė randasi adresu 334 S. Ashland Boulevard, už dviejų blokų nuo senosios vietos, kuri buvo adresu 120 S. Ashland blvd. Nauja raštinė yra daug didesnė, negu senoji, ir yra lengviau pasiekiami gatvekariais ir autobusais.

Demokratai Linksmam Užbaigė Vasaros Sezoną

Tariasi kaip gauti daugiau darbų

Pereitą savaitę didelė grupė Lietuvių Demokratų Lygos narių su šeimynomis išvažiojo į Paw Paw, Michigan, kur demokratai turėjo savo išvažiavimą. Tikslas to susirinkimo buvo proga susidraugauti ir taipgi apsvarstyti geresnius budus iškovoti daugiau darbų lygos nariams.

Šis bendras išvažiavimas labai gerai pasisekė ir tie, kurie dalyvavo, buvo patenkinti su programa ir su vietos gamta. Reikia turėti tokius išvažiavimus kelis kartus per metus, nes per artimesnius pasikalbėjimus galima daug nuveikti. Nors ši vieta truputį tolesnė už kitas, kelionė gan įspudinga ir dvi valandos važinėjimo su automobiliu nenuvargina žmogaus.

Teisėjas Zuris, kartu su Al Kumskiu, apsvarstė kaip susirinkusiems lygos nariams galima geriausia patarnauti. Greičiausia, kad kita delegacija bus išrinkta ir visi kartu vėl nuvyks prašyti darbų nuo viršininkų. Apie tai daugiau bus svarstoma lygos susirinkime.

D. K.

Gavo \$8,500 Iš Miesto Už Susižeidimą

Apskričio teisėjo John J. Wallace džiurė paskyrė \$8,500 atlyginimą chicagietei Mrs. Saah Rawson, nuo 1039 N. La Salle street. Pinigus turi sumokėti miesto iždas. Moteriškė sunkiai susižeidė įkritusi į duobę šaligatvyj prie 2637 N. Racine avenue.

Vasara Griš Trumpam Vizitui

Chicago oro pranašas, Gordon S. Dunn, vakar skelbė, kad vasara grįšta Chicago trumpam vizitui. Sekmadienį temperatūra buvo 39 laipsnių, bet vakar pakilo iki 76.

steriai. Alinės savininkas, Frank Houlihan, partneris Dannys Stanton, taipgi butlegeris, ir keli kiti žmonės, buvę alinėj susišaudymo metu kur tai slapstoti. Alinėj policija rado didelį kraujo klaną ir netoliese stovėjo apkrvintas automobilis.

Lietuvon Išvažiuoja Dr. Stasys Urbutis

Kartu ir p. Dulaitis.

Šiandien 10 val. ryto iš Michigan Central stoties Lietuvon išvažiuoja Dr. Stasys Urbutis, svečias, kuris per vasarą atostogavo pas savo gimnainčius Chicagoj, pp. G. J. Stungius. Jis atvyko Amerikon liepos mėnesį su Lietuvos Verslininkų Ekskursija.

Dr. Urbutis išplauks laivu „Gripsholm“, spalio 6 d. Kelyj į New Yorką susto Niagara Falls, N. Y., pamatyti garsųj Niagara krioklį.

Kartu su Dr. Urbutiu Lietuvon grįžta ir p. Dulaitis.